36 ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2012

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

πρωτευουσα

Τα παιδιά χαράζουν ένα καλύτερο αύριο

Παναγία Φανερωμένη, 12ος αιώνας (;) με μεταγενέστερες επεμβάσεις | Ναός Παναγίας Φανερωμένης, Λευκωσία

ἡ Κυρά τῆς Λευκωσίας

Η ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ ΚΑΙ ΤΑ ΚΕΙΜΗΛΙΑ ΤΗΣ

Έκθεση για την ιστορία και την προσφορά διαχρονικά του ναού της Παναγίας Φανερωμένης στην εντός των τειχών πόλη της Λευκωσίας και στον τόπο εν γένει.

Παρουσιάζονται 100 και πλέον αντιπροσωπευτικά αντικείμενα, όπως φορητές εικόνες, ξυλόγλυπτα, λιθανάγλυφα, χρυσοκεντήματα, έργα μεταλλοτεχνίας και χειρόγραφα από τον 12ο έως και τον 20ό αιώνα.

Διάρκεια Έκθεσης: 22 Μαρτίου – 30 Σεπτεμβρίου 2012
Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα – Κυριακή 10:00 – 19:00
Πληροφορίες: 800 00 800

Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπέζης Κύπρου
Φανερωμένης 86-90, Παλιά Λευκωσία
Τηλ: 22128157, Φαξ: 22662898
www.boccf.org

Πολιτιστικό Ίδρυμα
Τραπέζης Κύπρου

8

ΚΑΝΤΕ ΚΛΙΚ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
http://www.nicosia.org.cy/
ΚΑΙ ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ
ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΣΑΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΝ

Το Περιοδικό «Πρωτεύουσα» στο Facebook

Φίλες και Φίλοι,

Αυτός ο μήνας σηματοδοτεί την έναρξη των εργασιών ανάπλασης τμήματος του παραδοσιακού πυρήνα Καϊμακλίου (Φάση Γ). Στο μεταξύ προχωρούν κανονικά οι εργασίες στην πλατεία Ελευθερίας ενώ με τον νέο χρόνο αναμένεται να ξεκινήσουν τα έργα αναμόρφωσης στην περιοχή της ενορίας του Ταχτακαλά και του παλιού Δημαρχείου και η δεύτερη φάση των εργασιών στη δυτική πλευρά της παλιάς πόλης.

Κύριος στόχος όλων των έργων είναι η αναζωογόνηση και προσέλκυση κατοίκων και επενδυτών στην πόλη μας. Σας ζητώ να σταθούμε σε αυτή ακριβώς τη μεγάλη εικόνα, να αναλογιστούμε τη σημασία αυτών των σημαντικών αλλαγών στην πόλη μας, να νιώσουμε περήφανοι και χαρούμενοι και με αυτό το σκεπτικό να αντιμετωπίσουμε και την όποια ταλαιπωρία υποστούμε. Από πλευράς του ο Δήμος θα κάνει ό,τι είναι δυνατόν για τη διευκόλυνση των κατοίκων και του κοινού κατά τη διάρκεια των εργασιών, με ανακοινώσεις και τοποθέτηση καθοδηγητικών πινακίδων και σημάτων τροχαίας.

Μέσα από τις σελίδες της «Π» σας παρουσιάζουμε πολλά και ενδιαφέροντα θέματα: την πλούσια δράση των Μικρών Εθελοντών, την ιστορία των πρωτομαστόρων του Καϊμακλιού, τα έργα των οποίων κοσμούν τη Λευκωσία και άλλες περιοχές της Κύπρου, την πινακοθήκη του Ιδρύματος Μακαρίου του Γ΄, αξιοθέατα, σημαντικές εκδηλώσεις και την ομολογουμένως πλούσια ατζέντα των πολιτιστικών γεγονότων της πόλης μας.

Πολλές εκκλησιές της πόλης μας αυτόν τον μήνα γιορτάζουν όπως και πολλοί συνδημότες μας. Θερμές ευχές σε όλους και όλες.

Καλό Νοέμβριο!

Κωνσταντίνος Γιωρκάτζης
Δήμαρχος Λευκωσίας

πρωτεύουσα

ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΣΕ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
διανέμεται δωρεάν

Εκδότης
Δήμος Λευκωσίας

Επιτροπή Έκδοσης
Κωνσταντίνος Γιωρκάτζης
Λεώνη Ορφανίδου
Νεόφυτος Νεοφύτου
Σούλα Κολλακίδου
Γεώργιος Κετώνης
Αντώνης Αντώνη

Υπεύθυνος συντονιστής και κατά νόμο υπεύθυνος
Μάκης Νικολαΐδης
Τηλ: 22797170

Διαφημίσεις
Μιχάλης Δράκος
Τηλ: 22797274, 99514450
Protevousa.ads@nicosiamunicipality.org.cy

ΓΝΩΡΑ

ΤΗΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΕΚΔΙΔΕΙ ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ Η ΓΝΩΡΑ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Διευθύνων Σύμβουλος
Ανδρέας Χατζηκυριάκος

Γενικός Διευθυντής
Πάμπος Κασκάνης

Αρχισυντάκτης Έκδοσης
Σύλβια Καρακατσάνη

Art Director
Κυριακή Σοφοκλέους

Συντακτική Ομάδα
Γιώργος Κωνσταντίνου
Κύπρος Χατζηαθανασίου
Ελένη Χαραλάμπους

Συντονισμός και επίβλεψη εκτύπωσης
Πάνος Ανδρέου

Διοικητική λειτουργός
Άνθη Βλάχου

Εκτύπωση
Printco

Διανομή
MC Prompt

Φωτογραφία εξωφύλλου
Ένα από τα έργα της 3ης Έκθεσης Χαρακτικής Παιδιών

Protevousa@nicosiamunicipality.org.cy

ISSN 1986-1796

Μικροί εθελοντές με μεγάλη καρδιά

Τα παιδιά ονειρεύονται ένα καλύτερο αύριο

Το όραμα ενός οκτάχρονου παιδιού ήταν αρκετό για να αφυπνίσει την κοινωνία και να ενώσει ανθρώπους με κοινό στόχο την ανιδιοτελή προσφορά. Υπηρετώντας την αξία του εθελοντισμού και της φιλανθρωπίας οι Μικροί Εθελοντές απέδειξαν πως είναι ικανοί να κάνουν μεγάλα πράγματα με βασικότερο απ᾽ όλα να προσφέρουν απλόχερα αγάπη και βοήθεια σε δυσπραγούντες συνανθρώπους μας.

ΓΡΑΦΕΙ Η ΣΥΛΒΙΑ ΚΑΡΑΚΑΤΣΑΝΗ

Πριν από 11 χρόνια, η οκτάχρονη τότε Στέφανη παρακολουθούσε από την τηλεόραση ένα ντοκιμαντέρ για τα παιδιά στο Αφγανιστάν, τα οποία βρίσκονταν στη μέση μιας εμπόλεμης κατάστασης και ζήτησε από τη μητέρα της, την κ. Λιάνα Χατζημηνά, –πρόεδρο του Σωματείου Μικροί Εθελοντές από την ίδρυσή του– να κάνουν κάτι για να τα βοηθήσουν. Η μητέρα της αποφάσισε να κάνει πράξη την επιθυμία της κόρης της. Έφτιαξαν μαζί λεμονάδες, τις οποίες πούλησαν στη γειτονιά και προσέφεραν το ταπεινό ποσό που μάζεψαν στον Ερυθρό Σταυρό, ο οποίος εκείνη την εποχή διεξήγαγε έρανο για τα ορφανά παιδιά του Αφγανιστάν. Αυτή η πράξη σημάδεψε τη ζωή της μικρής Στέφανης, η οποία μαζί με τις φίλες της συνέχισαν να κάνουν διάφορες κατασκευές, οργάνωναν θεατρικά και, χωρίς συγκεκριμένο πλάνο, άρχισαν να διαδίδουν την ιδέα της προσφοράς και να καλούν και άλλα παιδιά στην παρέα τους. Η κ. Χατζημηνά μας εξιστορεί πώς δημιουργήθηκε και στην πορεία πώς αγκαλιάστηκε με θέρμη από πολλά παιδιά και ενήλικες το Σωματείο Μικροί Εθελοντές, το οποίο έχει να επιδείξει αξιόλογο έργο προσφοράς.

Η πρωτοβουλία των παιδιών βρήκε θετική ανταπόκριση;

Οι Μικροί Εθελοντές αντέδρασαν θετικά σε καλέσματα και άλλων οργανωμένων συνόλων για βοήθεια σε φιέστες και εκδηλώσεις και σιγά-σιγά τα 2-3 παιδιά άρχισαν να γίνονται 10, 15, 20, 60, 100 και αισίως μετά από 11 χρόνια λειτουργίας αριθμούμε 3.500 μέλη παγκύπρια.

Η ευαισθητοποίηση των παιδιών για τα σύγχρονα προβλήματα και θέματα ευημερίας στην κοινωνία μας με αφύπνιση συναισθημάτων προσφοράς και με τη θετική αντίδραση τόσο των παιδιών αλλά και των γονέων, ήταν οι πρώτες σκέψεις που μπήκαν στο χαρτί όταν σκεφτήκαμε να οργανωθούμε σε σύνολο και να κάνουμε επίσημα τα πρώτα μας βήματα στον χώρο του εθελοντισμού και της προσφοράς.

Το 2001 εγγράψαμε το σωματείο με την ονομασία «Μικροί Εθελο-

ντές» υλοποιώντας το όνειρο ενός παιδιού που, αντί για τους επτά νάνους, ονειρεύτηκε έναν καλύτερο κόσμο... Από το 2003, οι Μικροί Εθελοντές, με έγκριση του υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, λειτουργούν μέσα στα σχολεία (ιδιωτικής και δημόσιας εκπαίδευσης) στη βάση ενός προγράμματος το οποίο ετοιμάζεται από εμάς και εγκρίνεται από το υπουργείο. Είναι ένα Σωματείο το οποίο δημιουργήθηκε και λειτουργεί στην Κύπρο, όμως υπάρχουν άλλες δύο ομάδες στην Καλιφόρνια και τη Φιλαδέλφεια στην Αμερική.

Πώς μπορεί να γίνει κάποιος μέλος των Μικρών Εθελοντών;

Οι Μικροί Εθελοντές έχουν μέλη τους παιδιά ηλικίας 4-18 ετών με όραμα τη δημιουργία συνθηκών για έναν δίκαιο κόσμο απαλλαγμένο από τη φτώχεια, την αδικία, τις φυλετικές και άλλες διακρίσεις και είναι το πρώτο στο είδος του εγγεγραμμένο στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Τα παιδιά μπορούν να γίνουν μέλη στους Μικρούς Εθελοντές είτε μέσω του προγράμματος το οποίο λειτουργεί στα σχολεία είτε σε εξωτερικές ομάδες οι οποίες είναι πιο εξειδικευμένες και λειτουργούν στον χώρο όπου στεγάζεται το Σωματείο μας στην Περιοχή Χρυσαλινιώτισσας.

Οι ομάδες αφορούν περισσότερο ενδιαφέροντα, και έχουν να κάνουν με χειροτεχνίες, κατασκευές, μαγειρική (Μικροί Μάγειρες) και η γνωστή πλέον χορωδία μας η οποία έχει στο ενεργητικό της και πέντε ψηφιακούς δίσκους με αξιόλογους καλλιτέχνες από την Ελλάδα και την Κύπρο.

Οργανώνονται προγράμματα που φέρνουν τη θετική αλλαγή στη ζωή όλων μας, παιδιών, γονέων αλλά και

Συμβούλιο Παιδιών και Γονέων

Το Σωματείο είναι χωρισμένο σε δύο διοικητικές ομάδες: Το Συμβούλιο των Παιδιών, το οποίο συναντιέται και οργανώνει το πρόγραμμα το οποίο θα ήθελαν να ακολουθήσουν κατά τη διάρκεια της ερχόμενης χρονιάς (Ιούνιος-Σεπτέμβριος) και πραγματοποιεί άλλες δύο συναντήσεις κατά τη διάρκεια του έτους για να παρακολουθεί και τυχόν να αναδιαμορφώσει τις εκδηλώσεις, και το Διοικητικό Συμβούλιο των Γονέων το οποίο στηρίζει και βοηθά στην καθοδήγηση των παιδιών. Συνεδριάζει κάθε μήνα για να παρακολουθεί τις εξελίξεις και τα διοικητικά θέματα που προκύπτουν. Στις συναντήσεις, πέρα από τα επίσημα μέλη του Σωματείου, μπορεί να παρευρεθεί ως παρατηρητής οποιοσδήποτε θα ήθελε να ενημερωθεί για το έργο μας.

Οι λογαριασμοί των Μικρών Εθελοντών ελέγχονται κάθε τέλος της χρονιάς από λογιστές που ετοιμάζουν την ετήσια έκθεση, την οποία με τη σειρά του το Σωματείο αποστέλλει για έλεγχο στα υπουργεία Οικονομικών και Εσωτερικών.

όσων θα βρίσκονται στον δρόμο μας, προγράμματα βασισμένα σε αξίες του εθελοντισμού και της φιλανθρωπίας.

Λεμονάδες, φαναράκια και πολλές άλλες ενδιαφέρουσες κατασκευές, όλα φτιαγμένα με πολλή αγάπη από τα παιδιά...

Οι κατασκευές των παιδιών έχουν τον δικό τους χαρακτήρα και ξεχωρίζουν, γιατί είναι πάντοτε φτιαγμένες με πολλή αγάπη και αθωότητα, με γνώμονα πάντοτε την προσφορά και την ανιδιοτέλεια.

Οι λεμονάδες των Μικρών Εθελοντών αποτελούσαν πάντοτε το μεγαλύτερο έργο τους και φτάνουν τις 2.000 μπουκάλες ετησίως. Πέρυσι, μετά από πρωτοβουλία μιας πολύ καλής φίλης και υποστηρίκτριας του έργου μας, η οποία αποφάσισε να δώσει στον γάμο της ως μπομπονιέρα τη λεμονάδα των Μικρών Εθελοντών, οι πωλήσεις μας αυξήθηκαν κατακόρυφα και δεν προφταίνουμε να κάνουμε λεμονάδες για γάμους, βαφτίσεις και γενέθλια. Όλες οι παραγγελίες ετοιμάζονται από τα παιδιά με πολλή αγάπη και ομαδικότητα –ιδιαίτερο συστατικό για να πετύχει μια ομάδα– αλλά και γενικότερα ένα σωματείο.

Τα γνωστά «Φαναράκια Αγάπης» στολίζουν κάθε χρόνο καφετέριες της πρωτεύουσας, πάντοτε με την ευκαιρία κάποιας μεγάλης εκδήλωσης αλλά και πολλούς κήπους για ρομαντική ατμόσφαιρα το καλοκαίρι.

Οι κατασκευές όμως δεν σταματάνε εδώ. Πολλά μι-

κρότερα πράγματα γίνονται, όχι όμως με λιγότερη σημασία, αφού δυστυχώς οι ανάγκες των συνανθρώπων μας συνεχώς αυξάνονται και είμαστε αναγκασμένοι να ανταποκριθούμε και να βοηθήσουμε αν θέλουμε να επιτύχουμε τους στόχους μας.

Πού διατίθενται τα χρήματα τα οποία συγκεντρώνονται από τις δραστηριότητες των Μικρών Εθελοντών;

Τα χρήματα τα οποία μαζεύονται διατίθενται, μεταξύ άλλων, για στήριξη άπορων οικογενειών, παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε παιδιά και γενικά για ανακούφιση όσο το δυνατόν περισσότερων προβλημάτων τα οποία μαστίζουν καθημερινά τους συνανθρώπους μας.

Το Σωματείο μας, εκτός από τα καθημερινά προγράμματα τα οποία τρέχουν, έχει να επιδείξει και μεγαλύτερα έργα για τα οποία είμαστε περήφανοι. Το πάρκο στη Σχολή Αποστόλου Βαρνάβα στο Λιοπέτρι ήταν το πρώτο μας μεγάλο έργο, το οποίο μας έκανε περήφανους δύο χρόνια μετά την επίσημη λειτουργία μας.

Ακολούθως, αναλάβαμε εξολοκλήρου τη διαμόρφωση του πρώτου Ευρωπαϊκού πάρκου στον Στρόβολο, με τη βοήθεια του δήμου Στροβόλου αλλά και διαφόρων χορηγών, το οποίο έγινε εις μνήμη ενός από τα ιδρυτικά μας μέλη που χάσαμε πολύ πρόωρα.

Η τρίτη μας μεγάλη προσφορά ήταν μία κινητή μονάδα Μέντωρ, αξίας €90.000 η οποία δωρίθηκε στο υπουργείο Παιδείας για να καλύψει τις ανάγκες όλης της Κύπρου στην ενημέρωση των παιδιών σχετικά με τις εξαρτησιογόνες ουσίες.

Από πέρυσι, και με έγκριση του υπουργού Υγείας, αναλάβαμε τη διαμόρφωση των κοινόχρηστων χώρων του Μακάρειου Νοσοκομείου. Πρόκειται για ένα έργο το οποίο θα ολοκληρωθεί σε τρία χρόνια και θα μετατρέψει το νοσοκομείο σε ένα χώρο πιο φιλικό για τα παιδιά αλλά και τους ενήλικους που το επισκέπτονται. Στην προσπάθειά μας αυτή, βρήκαμε σταθερό υποστηρικτή την Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου, η οποία μας στηρίζει και μας δίνει το μεγαλύτερο μέρος της χορηγίας.

Σημαντική για τους Μικρούς Εθελοντές είναι η εμπλοκή των ίδιων των παιδιών σε όλες τις εκδηλώσεις/δραστηριότητες οι οποίες γίνονται, και σκοπό έχουν να δώσουν στα παιδιά έναυσμα για δραστηριοποίηση και πρωτοβουλία.

Οι Μικροί Εθελοντές ανέλαβαν τη διαμόρφωση των κοινόχρηστων χώρων του Μακάρειου Νοσοκομείου.

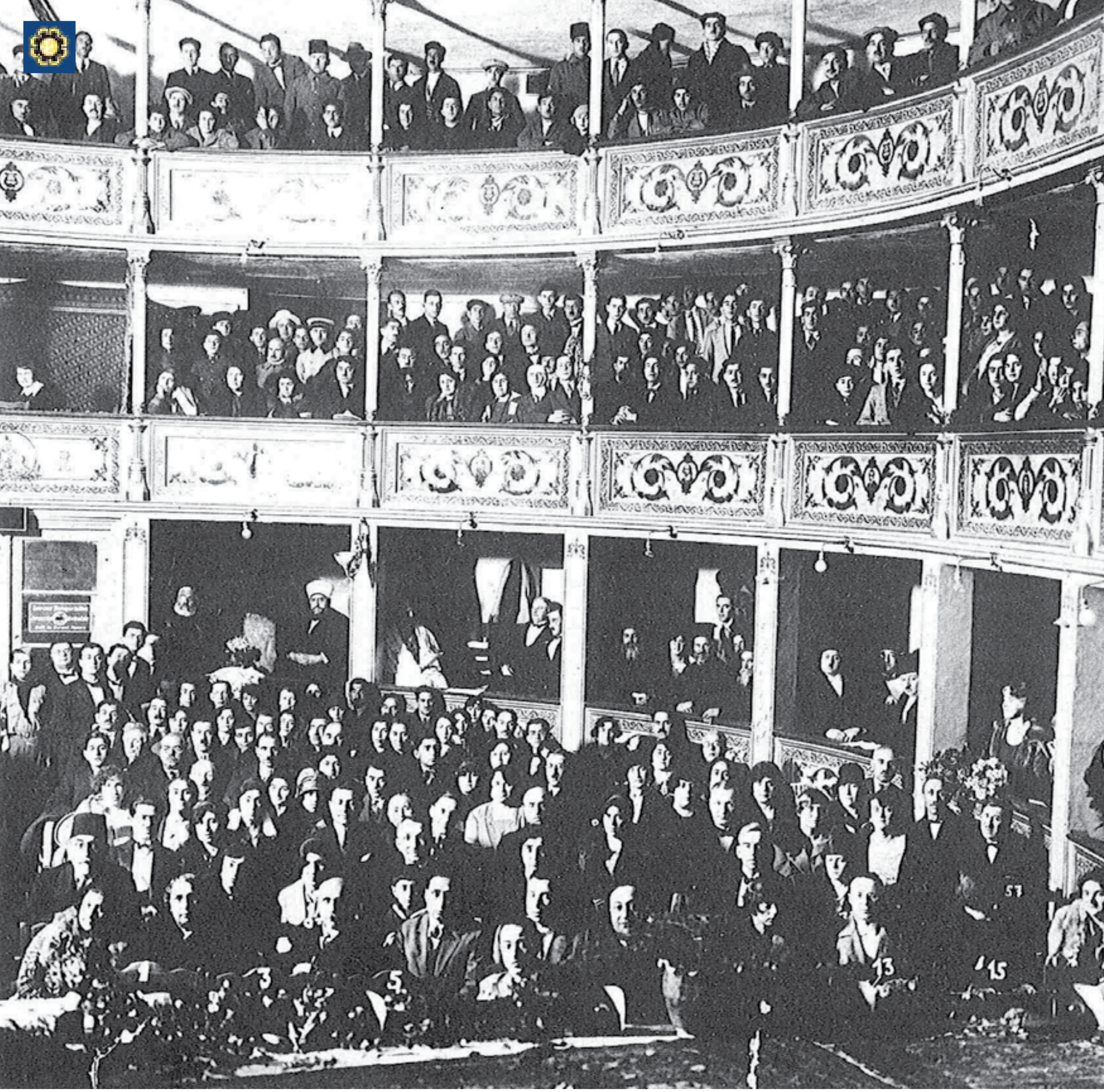

ΜΙΚΡΟΙ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ

Οίκημα στην παλιά πόλη

Το Σωματείο των Μικρών Εθελοντών, από το 2007 και με τη βοήθεια του τότε δημάρχου Λευκωσίας Μιχαλάκη Ζαμπέλα, διατηρεί το δικό του οίκημα στην οδό Μετεώρων 6, στην περιοχή Χρυσαλινιώτισσας, δίνοντας πνοή στην εντός των τειχών πόλη.

Όσοι θέλουν να επικοινωνήσουν με το Σωματείο και να μοιραστούν μαζί με τους Μικρούς Εθελοντές το όραμά τους για ένα καλύτερο αύριο μπορούν να καλέσουν στον αριθμό 70001770.

Οι περιζήτητοι

Εργολάβοι και πρωτομάστορες, σκαλιστές και πελετζητάδες

Καϊμακλιώτες τεχνίτες

Έγραψαν ιστορία τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό οι Καϊμακλιώτες τεχνίτες. Μπορεί στο ίδιο το Καϊμακλί να μην διασώθηκαν πολλά από τα σημαντικά τους έργα, όμως όλη η Κύπρος είναι διάσπαρτη από κτίρια που φέρουν την υπογραφή τους. **ΓΡΑΦΕΙ Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ**

Η πλατεία που δημιουργείται στη συμβολή των οδών Αγίας Βαρβάρας και Γεώργιου Γρίβα Διγενή φιλοξενεί κάρια έργα τέχνης, που δημιουργήθηκαν από γνωστούς Καϊμακλιώτες τεχνίτες. Μεταξύ αυτών είναι και η εκκλησία της Αγίας Βαρβάρας. Στην αριστερή σελίδα: Φωτογραφία του 1928, του Θεάτρου Παπαδοπούλου (από το βιβλίο του Κεβόρκ Κ. Κεσισιάν «Λευκωσία – Η πρωτεύουσα της Κύπρου άλλοτε και τώρα»). Το θέατρο κτίστηκε από τον Καϊμακλιώτη εργολάβο Ιωσήφ Κουρσουμπά. Η ανέγερσή του άρχισε το 1897 και ολοκληρώθηκε το 1900. Θεωρείτο ένα από τα πιο όμορφα θέατρα της Μέσης Ανατολής. Το κτίριο κατεδαφίστηκε το 1967.

Το Αγγλικό Κυβερνείο (το σημερινό Προεδρικό Μέγαρο), το «Θέατρο Παπαδοπούλου» και η εκκλησία της Αγίας Βαρβάρας στο Καϊμακλί, είναι μόνο τρία από τα πιο γνωστά κτίρια στα οποία οι Καϊμακλιώτες τεχνίτες έβαλαν... το χέρι τους! Από τη Φραγκοκρατία μέχρι τις αρχές του 20ού αιώνα, οι Καϊμακλιώτες εργολάβοι οικοδομών, πρωτομάστορες, σκαλιστές της πέτρας και του ξύλου και πελετζητάδες της πέτρας, ήταν περιζήτητοι και η φήμη τους δεν περιορίστηκε στα όρια της μικρής Κύπρου.

Όπως αναφέρεται στο βιβλίο «Καϊμακλί - Συμβολή στη λαϊκή τέχνη» (Έκδοση του 1987, του Λυκείου Παλλουριώτισσας), «Οι κάτοικοι του Καϊμακλιού ήταν από παλιά φημισμένοι τεχνίτες της πελεκητής πέτρας. Αναφέρεται ότι την εποχή της Φραγκοκρατίας δούλεψαν κάτω από την επίβλεψη Φράγκων μηχανικών κτίζοντας ναούς και προμαχώνες στη Λευκωσία και την Κερύνεια». Σε άλλο σημείο του βιβλίου δίνεται η πληροφορία ότι «Τα κυριότερα κτίρια της Λευκωσίας αλλά και οι περισσότερες εκκλησίες της Κύπρου είναι έργο των κατοίκων του Καϊμακλιού. Όποιος ήθελε να κτίσει με πέτρα πελεκητή απευθυνόταν σ' αυτούς. Οι δουλειές τους εξαπλώθηκαν και έξω από την Κύπρο. Πολλοί εργολάβοι και τεχνίτες δούλεψαν τον 19ο αιώνα και τις αρχές του 20ού στη Μικρά Ασία. Γι' αυτό και οι νέοι που ήθελαν να μάθουν τέχνη ή να ασκήσουν το επάγγελμα του κτίστη ή του ξυλογλύπτη και σκαλιστή έρχονταν στο Καϊμακλί κοντά στους 'μαστόρους'».

Ο Γεώργιος Ν. Καντζηλάρης, στο βιβλίο του «Το Καϊμακλί μέσα από το πέρασμα του χρόνου» (έκδοση 2007), διευκρινίζει ότι οι πρωτομάστορες στην Κύπρο μέχρι τις αρχές του 20ού αιώνα έκτιζαν χωρίς τη βοήθεια πολιτικών μηχανικών και αρχιτεκτόνων και ότι όλα τα κτίρια που έκτιζαν, από απλά σπίτια μέχρι εκκλησίες και σχολεία, ήταν αυτοσχέδια. Η Αγνή Μ. Μιχαηλίδη, στο βιβλίο της «Χώρα, η παλιά Λευκωσία» (έκδοση 1977), αναφέρει ότι το 1890 κτίστηκε στη Λευκωσία το πρώτο σπίτι με αρχιτεκτονικό σχέδιο (το οποίο έγινε από Σμυρνιό αρχιτέκτονα). Γράφει επίσης ότι ο πρώτος Κύπριος αρχιτέκτονας στη Λευκωσία ήταν ο Θ. Φωτιάδης, ο οποίος εγκαταστάθηκε στην πόλη το 1908.

Ο Γεώργιος Ν. Καντζηλάρης σημειώνει, εξάλλου, ότι οι Καϊμακλιώτες ήταν φημισμένοι κτίστες αλλά και πελετζητάδες της πέτρας και σκαλιστές της πέτρας και του ξύλου, των οποίων η φήμη έφτασε στην Αίγυπτο, τη

Συρία, την Τουρκία και τον Λίβανο. Αναφέρει μάλιστα την περίπτωση του εργολάβου-πρωτομάστορα Κώστα Κουλουμπρή, στον οποίο το 1911 ανατέθηκε να κτίσει μεγάλο τουρκικό σχολείο στα Άδανα. Σημαντική πληροφορία που δίνει στο βιβλίο του ο κ. Καντζηλάρης είναι ότι οι πελετζητάδες δεν κατασκεύαζαν μόνο καρτέρκα (τετράγωνες πελετζητές πέτρες) αλλά δημιουργούσαν στην πέτρα και διάφορα άλλα, απλά, σχέδια-σχήματα. Αντίθετα οι σκαλιστές κατασκεύαζαν περίπλοκα σκαλίσματα στην πέτρα και δύσκολα σχέδια.

Ο κ. Καντζηλάρης θεωρεί ότι τα παλιά σπίτια του Καϊμακλιού (που κτίστηκαν μεταξύ του 1750 και του 1950) είναι μοναδικά σε τέχνη, αισθητική σύνθεση και κομψότητα και ξεχωρίζουν από την υπόλοιπη λαϊκή τέχνη της Κύπρου.

Γνωστά έργα

Από αναφορές στα βιβλία «Καϊμακλί - Συμβολή στη λαϊκή τέχνη» και «Το Καϊμακλί μέσα από το πέρασμα του χρόνου» καταγράψαμε ότι ανάμεσα στα πιο γνωστά έργα που κατασκεύασαν Καϊμακλιώτες τεχνίτες είναι:

Ο θυρεός στο Προεδρικό Μέγαρο στη Λευκωσία (τότε Αγγλικό Κυβερνείο), τον οποίο σκάλισε ο Κώστας Κασμίρης το 1933.

Ο εργολάβος Χατζημιχαήλης Μίσμιλλος (Τημενίδης) έκτισε τις εκκλησίες του Πεδουλά, της Παναγίας του Αγρού, την καθολική εκκλησία στην Πύλη Πάφου.

Ο εργολάβος Ηράκλης Χαρικλής έκτισε εκκλησίες στη Γεράσα, τη Φασούλα, το Κοιλάνι και άλλες ενώ ο γιος του, ο Κώτσιος Ηρακλέους, κατασκεύασε την πρόσοψη του Παρθεναγωγείου Φανερωμένης, του Δημοτικού Μεγάρου, τα Δικαστήρια και το Ταχυδρομείο της πλατείας Σεραγίου.

Ο εργολάβος Νικολάτζης Χατζηκωσταντή έκτισε την παλιά δημοτική αγορά της Λευκωσίας (κοντά στην Αγιά Σοφιά).

Ο εργολάβος Ιωσήφ Κουρσουμπάς έκτισε εκκλησίες στο Φλαμούδι, τον Γερόλακκο και την Πάφο, την Ευαγγελίστρια στον Καραβά και το «Θέατρο Παπαδοπούλου» (μικρογραφία της Σκάλας του Μιλάνου) στη Λευκωσία το οποίο κατεδαφίστηκε.

Βέβαια, όλοι οι Καϊμακλιώτες είναι περήφανοι για την εκκλησία τους, την Αγία Βαρβάρα, η οποία κτίστηκε με τη δουλειά πολλών τεχνιτών. Το σχέδιο της εκκλησίας έγινε από τον Χατζήμιχαηλ Μίσμιλλο. Η ανέγερσή της άρχισε το 1897 και ολοκληρώθηκε το 1926. Στο κτίσιμό της, όπως καταγράφεται στο βιβλίο «Καϊμακλί - Συμβολή στη λαϊκή τέχνη», συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, οι Καϊμακλιώτες εργολάβοι και τεχνίτες: Ιωσήφ Κουρσουμπάς, Χατζήμιχαηλ Μίσμιλλος, Χατζηκωσταντής, Χατζήκυριακος Πάντζαρος, Μαρουδκιάς, Αντώνης Πάμπουλος και Γιώργος Ζίγκας.

«Τα κυριότερα κτίρια της Λευκωσίας αλλά και οι περισσότερες εκκλησίες της Κύπρου είναι έργο των κατοίκων του Καϊμακλιού»

Ο θυρεός στην είσοδο του Προεδρικού Μεγάρου σκαλίστηκε από Καϊμακλιώτη τεχνίτη. Δεξιά, κτίρια στην οδό Βασιλέως Παύλου στο Καϊμακλί.

1

2

3

4

1. Φωτογραφία από το βιβλίο «Το Καϊμακλί μέσα από το πέρασμα του χρόνου», που παρουσιάζει Καϊμακλιώτες τεχνίτες που εργάστηκαν στα 1912–13 στα Άδανα και άλλα μέρη της Μικράς Ασίας για την κατασκευή σιδηροδρομικής γραμμής (γνωστής ως «Οριεντ»). 2. Ο ξυλογλύπτης Αρτέμης Παπαδόπουλος (από το βιβλίο «Καϊμακλί – Συμβολή στη λαϊκή τέχνη»). 3. Ο «μάστρος» Γιώργος Ασσιώτης ήταν σκαλιστής, στη φωτογραφία (από το βιβλίο «Καϊμακλί – Συμβολή στη λαϊκή τέχνη») μαζί με τη γυναίκα του. Δούλεψε στα εξωτερικά σκαλίσματα της Αγίας Βαρβάρας, όμως μνημειακά είναι τα σκαλίσματα που έκανε πάνω από την εξώπορτα του σπιτιού του, στην οδό Αρρεναγωγείου 29. 4. Ο κ. Παναγιώτης Φραντζέσκος, από τους τελευταίους γνωστούς Καϊμακλιώτες τεχνίτες.

Παναγιώτης Φραντζέσκος

Συναντήσαμε τον κ. Παναγιώτη Φραντζέσκο σε ένα καφενείο στο κέντρο του παραδοσιακού πυρήνα του Καϊμακλιού, σε ένα σημείο που περιβάλλεται από μοναδικά κτίρια-κοσμήματα, τελάληδες της καϊμακλιώτικης τέχνης. Ο κ. Φραντζέσκος γεννήθηκε το 1931 και από 10 χρόνων άρχισε να μαθαίνει τις τέχνες του κτισίματος, του κτισίματος της πέτρας και του «πελετζήματος» της πέτρας. «Χάσαμε τον πατέρα μας και χρειάστηκε να δουλέψω για να ζήσω τα μικρότερά μου αδέλφια», μας λέει και συμπληρώνει: «Δούλεψα βοηθός σε έναν από τους καλύτερους Καϊμακλιώτες τεχνίτες, τον Γιώργο Κουρσουμπά, πιο γνωστό ως Μουστάκα. Πιάναμε δουλειές κυρίως μέσα στο Καϊμακλί. Στη συνέχεια όταν έγινα εγώ μάστρος έβγαλα καμιά 30ριά νέους κτίστες και πελετζητάδες». Ο κ. Φραντζέσκος μας τονίζει ότι το κτίσιμο της πέτρας στο οποίο είναι πασίγνωστος παγκυπρίως είναι πολύ δύσκολη τέχνη και ότι αρχιτέκτονες και κτίστες μεγάλων εταιρειών του ζητούν ακόμα να τους βοηθήσει ή τουλάχιστον να τους δώσει συμβουλές. Μας ανέφερε, εξάλλου, ότι θείοι του ήταν άλλοι δύο γνωστοί Καϊμακλιώτες τεχνίτες, ο Μιχαήλ Φαλέκκος που ήταν πελετζητής και τον θεωρεί τον καλύτερο που υπήρξε ποτέ στην Κύπρο και ο Γεώργιος Τσεβέντης. Άλλους πολύ καλούς τεχνίτες θεωρεί τον κωμοδρόμο Χαμπή Φαλέκκο και τον «πελετζητή» Σταυράκη Ασιήκκαλη.

Νέες χειράμαξες καθαρισμού

Παραδόθηκαν στον δήμαρχο Λευκωσίας Κωνσταντίνο Γιωρκάτζη, από τον διευθύνοντα σύμβουλο της Alpha Bank Cyprus Ltd Γεώργιο Γεωργίου, δέκα χειράμαξες οδοκαθαρισμού. Η Alpha Bank έχει μια αγαστή συνεργασία με τον δήμο Λευκωσίας, τον οποίο έχει στηρίξει και στο παρελθόν στο πλαίσιο άλλων κοινωνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων και δράσεων.
Ο δήμαρχος ευχαρίστησε την Alpha Bank, καθώς και τον κ. Γεωργίου για την ευγενική αυτή χορηγία και ανέφερε ότι ο εξοπλισμός αυτός θα χρησιμοποιηθεί ως ακόμη ένα σημαντικό εργαλείο για την καθαριότητα της πόλης, ιδιαίτερα του κέντρου της πρωτεύουσας. Οι χειράμαξες καθαρισμού της εταιρείας KLINETE είναι εργονομικά σχεδιασμένες ώστε να διευκολύνουν τον χρήστη στην εργασία του.

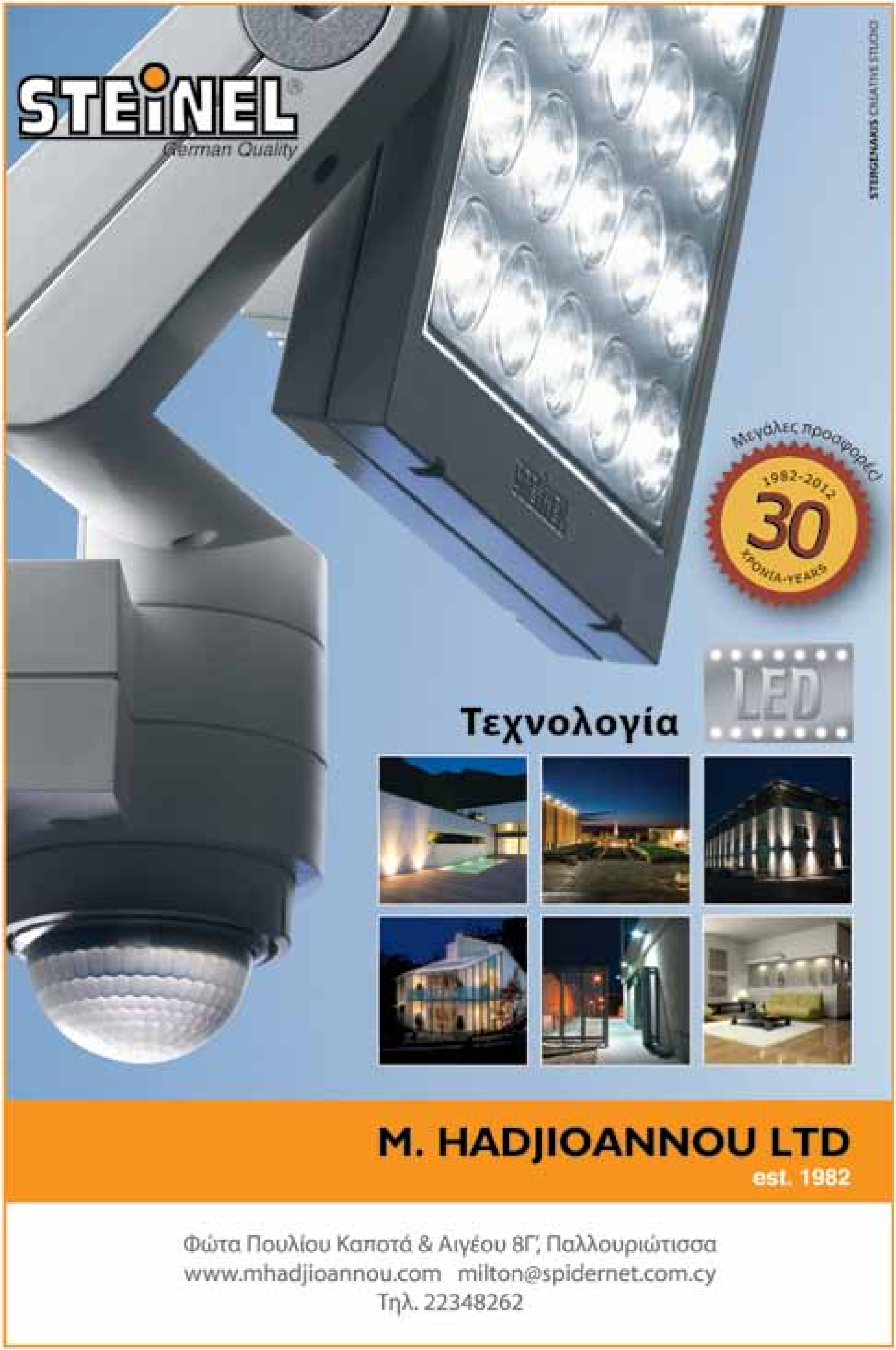
Βράβευση άριστων αθλητών

Ο δήμος Λευκωσίας σε μια σεμνή τελετή που έγινε στο Δημοτικό Στάδιο Βορείου Πόλου, στις 27 Σεπτεμβρίου, βράβευσε τους αρίστους των αθλητών και σωματείων της πόλης. Ο δήμαρχος Λευκωσίας Κωνσταντίνος Γιωρκάτζης χαιρετίζοντας τους αθλητές της Λευκωσίας ανέφερε ότι νιώθει περήφανος για την επιτυχημένη αγωνιστική τους πορεία. Παράλληλα εξέφρασε την ικανοποίησή του για την ολοκλήρωση του Δημοτικού Σταδίου Βορείου Πόλου.
Οι βραβεύσεις έγιναν με βάση τα καθιερωμένα κριτήρια του δήμου Λευκωσίας, δηλαδή είτε οι αθλητές να διαμένουν εντός των δημοτικών ορίων Λευκωσίας είτε τα σωματεία να έχουν την έδρα τους στα ίδια όρια. Για τις βραβεύσεις λαμβάνεται υπόψη η αγωνιστική παρουσία στις εθνικές ομάδες και σε αξιόλογους αγώνες, όπως οι Ολυμπιακοί, οι Παγκόσμιοι, οι Πανευρωπαϊκοί, οι Πανεπιστημιακοί, οι Κοινοπολιτειακοί, οι Μεσογειακοί και οι Αγώνες Μικρών Κρατών Ευρώπης.
Λαμβάνονται επίσης υπόψη η επιλογή και οι προτάσεις που γίνονται κάθε χρόνο από τις διάφορες αθλητικές ομοσπονδίες και υποβάλλονται στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού καθώς και η βράβευση από την Ένωση Αθλητικογράφων Κύπρου. Ειδικές βραβεύσεις γίνονται και σε όσους καταρρίπτουν Παγκόσμια ή Πανευρωπαϊκά ρεκόρ. Βραβεύονται επίσης το σπορ αυτοκίνητο καθώς και ο Αθλητικός Σύνδεσμος Παραπληγικών Κύπρου για διεθνείς επιτυχίες. Ειδική βράβευση γίνεται και για αθλητές που καταλαμβάνουν πρώτη μέχρι τρίτη θέση στους Ειδικούς Ολυμπιακούς εφόσον πληρούν τα πιο πάνω κριτήρια.

ZONER's street party

Εκδήλωση street party διοργάνωσε ο δήμος Λευκωσίας και η ομάδα Λευκωσία 2017, θέλοντας να εκφράσουν ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους όσοι στήριξαν την υποψηφιότητα της πόλης για Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης 2017, δηλώνοντας ταυτόχρονα την αποφασιστικότητά τους να συνεχίσουν την υλοποίηση του οράματος που αναπτύχθηκε. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στις 5 Οκτωβρίου, στην οδό Τεμπών. Το καλλιτεχνικό πρόγραμμα επιμελήθηκε η κολεκτίβα Afro Banana Republic.

STEINEL
German Quality
STERGENAKIS CREATIVE STUDIO
Μεγάλες προσφορές!
1982-2012
30
ΧΡΟΝΙΑ-YEARS
Τεχνολογία LED
M. HADJIOANNOU LTD
est. 1982
Φώτα Πουλίου Καποτά & Αιγέου 8Γ, Παλλουριώτισσα
www.mhadjioannou.com milton@spidernet.com.cy
Τηλ. 22348262

Διαλέξεις για γονείς

Το Πολυδύναμο Δημοτικό Κέντρο Λευκωσίας στο πλαίσιο του «Ανοικτού Σχολείου» και σε συνεργασία με τη σχολική ψυχολόγο Μαρία Κυριάκου ανακοινώνουν τη διοργάνωση των παρακάτω διαλέξεων:

Καλλιεργώντας την αυτοπεποίθηση των παιδιών (νηπιακής και δημοτικής εκπαίδευσης) - Παρασκευή 9 Νοεμβρίου, 18:00-19:00

Μαθησιακές δυσκολίες ή τεμπελιά (παιδιά δημοτικής εκπαίδευσης) - Παρασκευή 23 Νοεμβρίου, 18:00-19:00

Φοβίες και τρόποι αντιμετώπισης (παιδιά νηπιακής και δημοτικής εκπαίδευσης) - Παρασκευή 14 Δεκεμβρίου, 18:00-19:00

Η συμμετοχή στα εργαστήρια θα είναι δωρεάν. Χώρος υλοποίησης: Παλιά Αγορά Παλλουριώτισσας, Αγ. Ανδρέα 7, Λευκωσία. Για συμμετοχές τηλεφωνήστε: 22797865, 22797870, email: polidinamo2@nicosiamunicipality.org.cy. Αριθμός θέσεων περιορισμένος. Θα παρέχεται δωρεάν φύλαξη παιδιών ηλικίας άνω των 5 ετών.

Εργαστήρι Κομμωτικής

Δωρεάν υπηρεσίες σε άτομα τρίτης ηλικίας

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Κέντρο Ηλικιωμένων Λευκωσίας», που υλοποιείται από το Πολυδύναμο του δήμου Λευκωσίας και σε συνεργασία με την Τεχνική Σχολή Β' Λευκωσίας, αρχίζει τη λειτουργία του αυτό τον μήνα το «Εργαστήρι Κομμωτικής», στο οίκημα του Πολυδύναμου Δημοτικού Κέντρου Λευκωσίας, που βρίσκεται στη λεωφόρο Νικηφόρου Φωκά 40.

Η Τεχνική Σχολή Β' στο πλαίσιο της κοινωνικής της προσφοράς και έπειτα από έγκριση της Διεύθυνσης Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, αποφάσισε να στηρίξει την προσπάθεια αυτή, μέσα από την προσφορά υπηρεσιών κομμωτικής. Οι μαθητές Γ' έτους, του κλάδου κομμωτικής, με την εποπτεία υπεύθυνου καθηγητή, θα λειτουργούν το «Εργαστήρι» μία φορά τη βδομάδα, ημέρα Τετάρτη ή Πέμπτη εναλλάξ και ώρα 8:15 π.μ. έως και 12:30 μ.μ.

Τα μέλη του προγράμματος θα έχουν την ευκαιρία να λαμβάνουν δωρεάν υπηρεσίες κομμωτικής όπως κούρεμα, χτένισμα, βάψιμο, ανταύγειες, θεραπεία μαλλιών, ρολά, περμανάντ κ.ά. Στόχος της δραστηριότητας είναι να τονώσει τα άτομα τρίτης ηλικίας, να τα βοηθήσει να αναπτύξουν την αυτοεκτίμησή τους και να βελτιώσουν τη διάθεσή τους.

Υπηρεσίες κομμωτικής θα προσφέρονται και σε οποίον δημότη ενδιαφέρεται, με συμβολικές τιμές για την ενίσχυση του προγράμματος. Την προσπάθεια αυτή στηρίζει η Φαρμακευτική Οργάνωση Κύπρου, με την παραχώρηση δωρεάν προϊόντων και εξοπλισμού. Για συμμετοχή τηλεφωνήστε: 22797855, 22797851.

Επίσκεψη στο σχολείο Αγίου Κασσιανού

Την Παρασκευή 12 Οκτωβρίου 2012, επισκέφθηκε το σχολείο του Αγίου Κασσιανού η εικονογράφος Λήδα Βαρβαρούση. Τα παιδιά απόλαυσαν τη συζήτηση μαζί της και έμαθαν τα στάδια και τον τρόπο εικονογράφησης ενός βιβλίου. Μαζί με την κ. Βαρβαρούση εικονογράφησαν τον εαυτό τους και το περιβάλλον που τα περιτριγυρίζει.

Ήταν μια υπέροχη δραστηριότητα μέσα από την οποία τα παιδιά ζωγράφισαν και συζήτησαν για τη διαδικασία της εικονογράφησης.

Ανάπλαση παλαιού πυρήνα Καϊμακλίου

Δημόσια παρουσίαση του Έργου για την ανάπλαση τμήματος του παραδοσιακού πυρήνα Καϊμακλίου, Φάση Γ', πραγματοποιήθηκε στις 24 Οκτωβρίου στο Πολιτιστικό Κέντρο «Μύλοι», στο Καϊμακλί.

Τα βελτιωτικά έργα σε τμήμα του παλαιού πυρήνα Καϊμακλίου, Φάση Γ', έχουν σκοπό την αναζωογόνηση της περιοχής και έχουν ήδη αρχίσει στις 24 Σεπτεμβρίου. Τα έργα αυτά περιλαμβάνουν την αποκατάσταση και συντήρηση των όψεων και των περιτειχισμάτων των οικοδομών, την κατασκευή νέου οδοστρώματος και πεζοδρομίων, εγκατάσταση νέου οδικού φωτισμού και αστικού εξοπλισμού, καθώς και την υπογειοποίηση δικτύων κοινής ωφελείας (ΑΗΚ, ΣΥΛ, ΣΑΛ, CYTA) και αναβάθμιση του συστήματος ομβρίων υδάτων. Τα έργα περιλαμβάνουν τις οδούς Γρίβα Διγενή (μέρος), Ξάνθης, Βασιλέως Παύλου (μέρος), Οάσεως και Αρρεναγωγείου (μέρος).

Το Έργο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και τον Κρατικό Προϋπολογισμό για την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013, με στόχο την αναζωογόνηση υποβαθμισμένων αστικών περιοχών στον δήμο Λευκωσίας.

Σύναξη αποφοίτων Παγκύπριου Γυμνασίου

Σε μια κατάμεστη αίθουσα εκδηλώσεων του Παγκυπρίου Γυμνασίου ο Σύλλογος Αποφοίτων Παγκυπρίου Γυμνασίου σε συνεργασία με την Εφορία Ελληνικών Εκπαιδευτηρίων Λευκωσίας διοργάνωσαν στις 16 Οκτωβρίου σύναξη και ακολούθως δεξίωση των αποφοίτων του ιστορικού σχολείου.

Σκοπός της δεξίωσης ήταν η επαφή των αποφοίτων στην αυλή του σχολείου, στον τόπο όπου ένιωσαν τις ωραιότερες συγκινήσεις, τις χαρές και τις λύπες, στα νεανικά τους χρόνια. Πολλοί καθηγητές, παλιοί και νέοι και φίλοι του σχολείου παρευρέθηκαν στην εκδήλωση, η οποία περιλάμβανε πλούσιο μουσικό πρόγραμμα από το Μουσικό Σχολείο.

3ος Quantum Nicosia Marathon

Εγκάρδια πρόσκληση «στη μεγάλη γιορτή της Λευκωσίας» και μήνυμα αισιοδοξίας για τη δυνατότητα των Κυπρίων να «φτάσουν όπου δεν μπορούν» έστειλαν οι διοργανωτές του 3ου Quantum Nicosia Marathon σε διάσκεψη Τύπου που πραγματοποιήθηκε στις 19 Οκτωβρίου, στην Πύλη Αμμοχώστου.

Ο 3ος Μαραθώνιος Λευκωσίας θα πραγματοποιηθεί την Κυριακή 9 Δεκεμβρίου. Φέτος θα διοργανωθούν πέντε αγωνίσματα: Μαραθώνιος, Ημιμαραθώνιος, 10 χιλιομέτρων, δρόμος της παρέας 5 χιλιομέτρων και δρόμος Unicef 1000 μέτρων. Βαρυσήμαντο πολιτιστικό γεγονός χαρακτηρίζεται η μεταφορά της Φλόγας από τον Τύμβο του Μαραθώνα, για πρώτη

φορά, στην Κύπρο.

Για περισσότερες πληροφορίες ή και δήλωση συμμετοχής ως δρομείς ή εθελοντές επισκεφθείτε τον ιστότοπο www.nicosiamarathon.com, στο Facebook ή επικοινωνήστε με την κ. Σοφία Πέτρου στο τηλέφωνο 22792200.

Κάντε… κλικ στην πόλη

Άνθρωποι και αγαπημένα σημεία της Λευκωσίας ζωντανεύουν μέσα από το φωτογραφικό φακό, κεντρίζουν το ενδιαφέρον, αναδεικνύουν την ομορφιά και τις αντιθέσεις της πόλης, ξυπνούν συναισθήματα και ευαισθησίες.
Κάντε κλικ στην πόλη: Ανακαλύψτε τη Λευκωσία φωτογραφίζοντας ό,τι σας συγκινεί και σας εμπνέει. Κτίσματα, δρόμοι, τοπία και πρόσωπα, στιγμές από την καθημερινότητα. Όλα έχουν αξία στη ζωή μας. Στείλτε τις φωτογραφίες σας στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: protevousa@gnora.com.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: GARIK GASPARIAN

Η συντακτική επιτροπή του περιοδικού έχει την αποκλειστική ευθύνη για την επιλογή και δημοσίευση των φωτογραφιών.

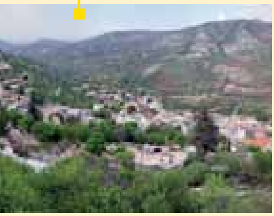

ΛΕΜΕΣΟΣ

Σημαντικό έργο προς όφελος των δημοτών αποτελεί η διαμόρφωση του υφιστάμενου χώρου στάθμευσης της Α΄ Δημοτικής Αγοράς στην οδό Αντρέα Θεμιστοκλέους, η κατασκευή του οποίου, όπως εκτιμάται, θα συμβάλει καθοριστικά στην επίλυση μέρους του κυκλοφοριακού προβλήματος της ευρύτερης περιοχής του εμπορικού κέντρου της πόλης.
Την ανέγερση του πολυώροφου χώρου στάθμευσης ανέλαβε μετά από προσφορές η κοινοπραξία εταιρειών Lois Builders Ltd & Lois Parking Ltd, με τη μέθοδο της αυτοχρηματοδότησης B.O.T. Οι κατασκευαστικές εργασίες αναμένεται ν' αρχίσουν πριν από το τέλος του χρόνου και θα αποπερατωθούν σε διάστημα δύο χρόνων. Το συνολικό κόστος του έργου υπολογίζεται στα €10 εκατ. Σύμφωνα με τους σχεδιασμούς, προβλέπεται το ξήλωμα του υφισταμένου χώρου στάθμευσης και η μετατροπή του σε διώροφο υπόγειο χώρο στάθμευσης με χωρητικότητα 330 περίπου αυτοκινήτων. Ταυτόχρονα, προβλέπεται η ανέγερση σειράς καταστημάτων και ο επιφανειακός χώρος θα διαμορφωθεί σε πλατεία με όλες τις απαραίτητες δυνατές διευκολύνσεις για το κοινό, ενώ μεγάλο μέρος θα καλυφθεί με χώρους πράσινου και με περιμετρική δεντροφύτευση.

ΕΠΙΣΚΟΠΗ

Δυναμικές κινητοποιήσεις ετοιμάζουν οι κάτοικοι Επισκοπής σε περίπτωση που οι αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες δεν προχωρήσουν σε διεύρυνση των οικιστικών και άλλων ζωνών ανάπτυξης της κοινότητάς τους. Το κοινοτικό συμβούλιο Επισκοπής διαμήνυσε ότι η κοινότητα δεν είναι διατεθειμένη να ανεχτεί περαιτέρω εμπαιγμό και κυρίως να αδικηθεί, και θα διεκδικήσει με όλα τα θεμιτά μέσα ό,τι της ανήκει, δίνοντας ταυτόχρονα την τελευταία πίστωση χρόνου προς την κυβέρνηση να ικανοποιήσει το αίτημα για επέκταση των πολεοδομικών ζωνών.
Αίτημα του κοινοτικού συμβουλίου Επισκοπής είναι η επέκταση των ζωνών οικιστικής ανάπτυξης στην περιοχή βόρεια του αυτοκινητόδρομου Λεμεσού-Πάφου όσο και στις περιοχές «Ελληνικά», «Κονιά» και «Μερσίνες» καθώς επίσης και εισαγωγή εκείνων των πολεοδομικών προνοιών ώστε να επιτρέπεται η εμπορική ανάπτυξη της κοινότητας.

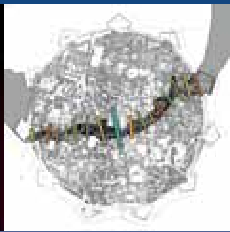

ΕΓΚΩΜΗ

Ο δήμος Έγκωμης στην προσπάθειά του να διατηρήσει καλή περιβαλλοντική εικόνα, αλλά και για να ελαχιστοποιήσει τους κινδύνους πρόκλησης ατυχημάτων, προβαίνει τακτικά σε αφαίρεση διαφημιστικών αφισών και πανό, που τοποθετούνται αυθαίρετα.Σύμφωνα με ανακοίνωση του δήμου, η αυθαίρετη ανάρτηση διαφημιστικών αφισών ή και πανό σε πασσάλους φώτων τροχαίας ή δέντρα διασταυρώσεων και κατά μήκος κυρίων οδικών αρτηριών, πέραν της ακαλαισθησίας, αρκετές φορές είναι επικίνδυνη για πρόκληση τροχαίων ατυχημάτων καθότι οι πινακίδες εμποδίζουν την ορατότητα των οδηγών.Ο δήμος Έγκωμης καλεί όσους ενδιαφέρονται ν' αναρτήσουν τέτοιου είδους πινακίδες/αφίσες, να αποτείνονται στις αρμόδιες υπηρεσίες του δήμου έτσι ώστε να τους υποδεικνύονται συγκεκριμένα διαφημιστικά πλαίσια.

• ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ • ΘΕΑΤΡΟ • ΣΙΝΕΜΑ • ΕΚΘΕΣΕΙΣ • ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ • ΘΕΑΤΡΟ • ΣΙΝΕΜΑ • ΕΚΘΕΣΕΙΣ • ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ •
ΘΕΑΤΡΟ • ΣΙΝΕΜΑ • ΕΚΘΕΣΕΙΣ • ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ • ΘΕΑΤΡΟ • ΣΙΝΕΜΑ • ΕΚΘΕΣΕΙΣ • ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ • ΘΕΑΤΡΟ • ΣΙΝΕΜΑ
• ΕΚΘΕΣΕΙΣ • ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ • ΘΕΑΤΡΟ • ΣΙΝΕΜΑ • ΕΚΘΕΣΕΙΣ • ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ • ΘΕΑΤΡΟ • ΣΙΝΕΜΑ • ΕΚΘΕΣΕΙΣ •

ΑΤΖΕΝΤΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

• ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ • ΘΕΑΤΡΟ • ΣΙΝΕΜΑ • ΕΚΘΕΣΕΙΣ • ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ • ΘΕΑΤΡΟ • ΣΙΝΕΜΑ • ΕΚΘΕΣΕΙΣ • ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ •
ΘΕΑΤΡΟ • ΣΙΝΕΜΑ • ΕΚΘΕΣΕΙΣ • ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ • ΘΕΑΤΡΟ • ΣΙΝΕΜΑ • ΕΚΘΕΣΕΙΣ • ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ • ΘΕΑΤΡΟ • ΣΙΝΕΜΑ
• ΕΚΘΕΣΕΙΣ • ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ • ΘΕΑΤΡΟ • ΣΙΝΕΜΑ • ΕΚΘΕΣΕΙΣ • ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ • ΘΕΑΤΡΟ • ΣΙΝΕΜΑ • ΕΚΘΕΣΕΙΣ •

Για αποστολή πληροφοριακού υλικού: george@gnora.com

θέατρο

7-10, 21-24 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 20:30

«Όσκαρ» (ΚΩΜΩΔΙΑ)

Η Νέα Σκηνή του Θεάτρου ΘΟΚ παρουσιάζει τη δεύτερη παραγωγή της. Πρόκειται για το «Όσκαρ», ένα τρυφερό έργο βασισμένο στη νουβέλα του Έρικ Εμάνουελ Σμιτ «Αγαπητέ Θεέ», που επαναπροσδιορίζει τις ανθρώπινες αξίες. Μέσα από τη γνωριμία του δεκάχρονου Όσκαρ με τη «Θεία Ροζ» αναπτύσσεται μια συγκινητική σχέση, που δεν χάνει λεπτό την αισιοδοξία και την αγάπη για τη ζωή.

Σκηνοθεσία: Παναγιώτης Λάρκου. Ερμηνεύουν (με σειρά εμφάνισης): Στέλιος Ιακωβίδης (Όσκαρ), Έλενα Παπαδοπούλου (Ροζ).

Οι παραστάσεις 23 & 24 Νοεμβρίου θα είναι με ελληνικούς και αγγλικούς υπέρτιτλους.

Στο Θέατρο ΘΟΚ, Νέα Σκηνή (Γρηγόρη Αυξεντίου 9, Λευκωσία). Πληροφορίες: www.thoc.org.cy, 77772717.

θέατρο

3, 14-17, 28-30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 20:30

«Η Μέθοδος Γκρόνχολμ» (ΚΩΜΩΔΙΑ)

Πρώτη παραγωγή για φέτος της Νέας Σκηνής του ΘΟΚ είναι το πολυβραβευμένο έργο του Καταλανού συγγραφέα Jordi Galceran, «Η Μέθοδος Γκρόνχολμ», σε σκηνοθεσία Διαγόρα Χρονόπουλου. Το έργο μας μεταφέρει στο σκληρό και ανταγωνιστικό περιβάλλον των πολυεθνικών εταιρειών και της σκληρής διαδικασίας συνεντεύξεων στην οποία υποβάλλονται τα υποψήφια στελέχη.
Ερμηνεύουν (με σειρά εμφάνισης): Ανδρέας Φυλακτού, Ανδρέας Τσουρής, Χριστίνα Χριστόφια, Ανδρέας Τσέλεπος.
Στο Θέατρο ΘΟΚ, Νέα Σκηνή (Γρηγόρη Αυξεντίου 9, Λευκωσία). Πληροφορίες: www.thoc.org.cy, 77772717.

ΤΕΤΑΡΤΗ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, ΣΑΒΒΑΤΟ 20:30, ΚΥΡΙΑΚΗ 18:30

«Θα 'σαι δω ξανά του χρόνου» (ΚΩΜΩΔΙΑ)

Το θέατρο «Διόνυσος» ανακοινώνει το πρώτο έργο της νέας θεατρικής περιόδου, που είναι η κωμωδία «Θα 'σαι δω ξανά του χρόνου» του Bernard Slade, που ανεβαίνει για πρώτη φορά στην Κύπρο σε σκηνοθεσία Νίκου Χαραλάμπους.
Το έργο «Θα 'σαι δω ξανά του χρόνου» είναι μια κωμωδία που καταφέρνει να αναδείξει τους προβληματισμούς γύρω από το θέμα του έρωτα και του πάθους δυο παράνομων εραστών.
Ηθοποιοί: Χριστίνα Παυλίδου και Χρήστος Λούλης. Οι παραστάσεις ολοκληρώνονται στις 25 Νοεμβρίου 2012.
Στο θέατρο «Διόνυσος», Διαγόρου 29. Εισιτήρια: €20/€15. Πληροφορίες: www.theatrodionysos.org, 22818999, 99621845.

4, 11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 10:30 Π.Μ.

«Χάνσελ και Γκρέτελ» (ΠΑΙΔΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ)

Το γνωστό και πολυδιαβασμένο παραμύθι των αδελφών Γκριμ «Χάνσελ και Γκρέτελ» είναι το πρώτο θεατρικό έργο που θα παρουσιάσει το «Θέατρο Μασκαρίνι». Τη σκηνοθεσία του έργου υπογράφει ο Νίκος Νικολαΐδης. Η παράσταση πλαισιώνεται από τους ηθοποιούς Πέτρο Κονόμου, Ξένια Μιχαήλ, Κριστιάνα Γεωργίου και Μάρκο Ιούλιο Δρουσσιώτη.
Στο Ρωσικό Πολιτιστικό Κέντρο, στη Λευκωσία. Πληροφορίες: www.maskarini.com, 22270420 και 99485083.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, ΣΑΒΒΑΤΟ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗ 20:30

«Μετά την Πρόβα» (ΔΡΑΜΑ)

Στον «Άλλο Χώρο» στο «Θέατρο Ένα» παρουσιάζεται το έργο του Σουηδού δημιουργού Ίνγκμαρ Μπέργκμαν «Μετά την Πρόβα». Ο Αντρέας Χριστοδουλίδης σκηνοθετεί το έργο αυτό που υπήρξε η τελευταία ταινία του Μπέργκμαν (1984), σε μετάφραση (από την αγγλική) της Ανθής Ζαχαριάδου και σκηνογραφία Δήμητρας Χριστοδούλου.
Οι παραστάσεις ολοκληρώνονται στις 11 Νοεμβρίου.
Στο «Θέατρο Ένα», λεωφ. Αθηνάς 4, Παλιά Λευκωσία. Εισιτήρια: €15 και €12. Πληροφορίες: www.facebook.com/theatroena, theatroena@cytanet.com.cy, 22348203.

ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ 10:30 Π.Μ.

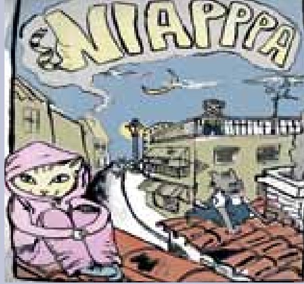
«Οικογένεια Νώε» (ΠΑΙΔΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ)

Τι κάνουν τρεις γενιές και πολλά-πολλά ζώα κλεισμένα σε μια κιβωτό, ενώ έξω γίνεται κατακλυσμός; Συνεχίζουν τη ζωή κυριολεκτικά και μεταφορικά. Η ζωής της Οικογένειας Νώε παρέα με πλήθος άγρια και ήμερα ζώα, γίνεται η αφορμή να θιγούν θέματα που ενδιαφέρουν μικρούς και μεγάλους όπως η αγάπη για το περιβάλλον, οι νόμοι και τα μυστήρια της φύσης, η αρχή και το τέλος της ζωής, οι σχέσεις ανάμεσα σε γονείς και παιδιά, ανθρώπους και ζώα, νέους και γέρους, μικρά και μεγαλύτερα αδέλφια.
Σκηνοθεσία: Αλεξία Παπαλαζάρου. Ερμηνεύουν (με σειρά εμφάνισης): Γιώργος Τζιωρτζής (Σίμος), Χριστιάνα Λάρκου (Λία), Θανάσης Δρακόπουλος (Νώε), Ελένη Σιδερά (Ρουθ), Ιουλία Τσόλκα (Εύα), Βασίλης Μπαξεβάνης (Χαμ), Μάριος Μεττής (Ζαχαρίας), Σωσώ Χατζημανώλη (Χαχούνι).
Στο Θέατρο ΘΟΚ, Σκηνή 018 – Παιδική Σκηνή (Γρηγόρη Αυξεντίου 9, Λευκωσία).
Πληροφορίες: www.thoc.org.cy, 77772717.

ΣΑΒΒΑΤΟ 20:30 ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗ 18:00

«Σαμία» (ΚΩΜΩΔΙΑ)

Με την αναβίωση της κωμωδίας του Μενάνδρου «Σαμία» (παραγωγή ΘΟΚ 1993), που κέρδισε επάξια τον τίτλο ως μία από τις δέκα καλύτερες παραγωγές στην ιστορία του Φεστιβάλ Επιδαύρου, κάνει αρχή η Κεντρική Σκηνή του ΘΟΚ. Η «Σαμία» είναι ένα από τα τέσσερα σωζόμενα έργα του αρχαίου συγγραφέα της Νέας Κωμωδίας Μενάνδρου. Μέσα από μια σειρά παρεξηγήσεων, το έργο πραγματεύεται τα μπερδέματα που δημιουργεί ανάμεσα σε δύο οικογένειες ένα εξώγαμο παιδί. Η παράσταση είναι τοποθετημένη στην Αθήνα των αρχών του 20ού αιώνα, και ο συνδυασμός της πρωτότυπης μετάφρασης του ποιητή Γιάννη Βαρβέρη, της μουσικής και του χορού προσφέρουν ένα αστραφτερό θέαμα.
Σκηνοθεσία: Εύης Γαβριηλίδης. Ερμηνεύουν (με σειρά εμφάνισης): Νεκτάριος Θεοδώρου (Μοσχίων), Στέλα Φυρογένη (Χρυσίς), Σπύρος Σταυρινίδης (Παρμένων), Κώστας Δημητρίου (Δημέας), Δημήτρης Αντωνίου (Νικήρατος), Σταύρος Λούρας (Μάγειρος), Προκόπης Αγαθοκλέους (Περαστικός), Αφροδίτη Κλεοβούλου (Τροφός), Νιόβη Χαραλάμπους (Πλαγγόνα), Άννα Γιαγκιώζη (Μητέρα Πλαγγόνας). Χορός: Νεοκλής Νεοκλέους, Μαργαρίτα Ζαχαρίου, Αλέξανδρος Παρίσης, Μάριος Κωνσταντίνου, Ανδρέας Κούτσουμπας, Νίκη Δραγούμη, Άντρη Κυριάκου-Κυριαζή, Πολυξένη Σάββα, Κορίνα Βασιλοπούλου, Έλενα Γεωργιάδου.
Στο Θέατρο ΘΟΚ, Κεντρική Σκηνή (Γρηγόρη Αυξεντίου 9, Λευκωσία). Πληροφορίες: www.thoc.org.cy, 77772717.

3-4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 16:00

«Νιάρα» (ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ)

Η Νιάρα δεν ήταν μια τυχαία γάτα. Η ίδια πίστευε ότι ήταν μια αριστόγατα, ενώ όλοι οι άλλοι τη θεωρούσαν απλή κεραμιδόγατα. Προσπαθώντας να ανακαλύψει τη σημασία του ονόματός της, η ηρωίδα μας ξεκινά ένα ταξίδι αυτογνωσίας γεμάτο περιπέτειες, εκπλήξεις και ανατροπές.
Την παράσταση ακολουθούν δραστηριότητες θεατρικού παιχνιδιού, που εισάγουν τα παιδιά σ' έναν φανταστικό κόσμο εμπνευσμένο από το θέαμα που παρακολούθησαν.
Φέτος, η ομάδα HIPPO ασχολείται με ένα από τα πιο ακανθώδη ζητήματα που απασχολεί τη σύγχρονη εκπαίδευση παγκοσμίως και που αφορά παιδιά όλων των ηλικιών: το bullying (εκφοβισμός παιδιού από παιδί, σχολική βία).
Παίζουν: Χριστιάννα Κανδυλιώτη, Αλέξανδρος Ράπτης, Φώτης Δούσος. Σκηνοθεσία - Παραγωγή - Μουσική σύνθεση: HIPPO (Φώτης Δούσος, Αλέξανδρος Ράπτης)
Στο Πολιτιστικό Εργαστήρι Αγίων Ομολογητών. Είσοδος: €9 / €7 για παιδιά κάτω των 12 χρονών. Πληροφορίες: theatroktl.promo@gmail.com, 99475057.

ΤΕΤΑΡΤΗ, ΠΕΜΠΤΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 20:30

«Το Μπουφάν της Χάρλεϊ... ή Πάλι Καλά» (ΔΡΑΜΑ)

Ένας εύζωνας στην Πλατεία Συντάγματος, παγιδευμένος ακροατής μιας μάνας που του εξομολογείται τις δυσκολίες μιας ζωής που δεν έζησε. Συμβιβασμοί και χαμένα όνειρα σ' ένα συγκλονιστικό κείμενο του Βασίλη Κατσικονούρη (Το Γάλα), που ακροβατεί ανάμεσα στην κωμωδία και το δράμα, την τρυφερότητα και την απόγνωση. Ένα έργο για τη ζωή που χάνεται και ακυρώνεται αλλά και την αίσθηση του «...πάλι καλά», σανίδα σωτηρίας μιας ζωής που συνεχίζεται παρά τις όποιες «απώλειες».
Σκηνοθεσία: Γιώργος Μουαΐμης. Ερμηνεύει η Αννίτα Σαντοριναίου. Παραστάσεις από 14 Νοεμβρίου μέχρι 9 Δεκεμβρίου 2012.
Στους εξωτερικούς χώρους του νέου Θεάτρου ΘΟΚ. Γρηγόρη Αυξεντίου 9, Λευκωσία. Πληροφορίες: www.thoc.org.cy, 77772717.

μουσική

12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 20:30

Ναπολιτάνικα και ελληνικά τραγούδια

Συναυλία με ναπολιτάνικα και ελληνικά τραγούδια από τη διακεκριμένη σοπράνο Κατερίνα Μηνά, με συνοδεία στο πιάνο από τον μαέστρο Γιάννη Χατζηλοΐζου. Διοργανώνεται από τον Ροταριανό Όμιλο Λευκωσίας - Ασπέλια με τη συνεργασία του δήμου Λευκωσίας.

Στο Θέατρο Παλλάς, γωνία οδών Ρηγαίνης και Αρσινόης. Είσοδος €20 (συμπεριλαμβανομένης δεξίωσης). Πληροφορίες, τηλ. 99487603.

23 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 19:00

«Χυτρίων Γαία»

Ο Όμιλος Γυναικών Περιοχής Κυθρέας διοργανώνει εκδήλωση με την ευκαιρία της συμπλήρωσης 20 χρόνων από την ίδρυση του ομίλου, με τίτλο «Χυτρίων Γαία». Η εκδήλωση είναι ένα δρώμενο για την Κυθρέα, ένα αφιέρωμα μνήμης στην κατεχόμενη Κυθρέα. Περιλαμβάνει λόγο, πεζό και έμμετρο, καταξιωμένων Κυθρεωτών λογοτεχνών, μουσική, τραγούδι και σύγχρονο χορό από επαγγελματίες καλλιτέχνες που έχουν την καταγωγή τους από την Κυθρέα.

Στο Θέατρο Παλλάς, γωνία οδών Ρηγαίνης και Αρσινόης. Είσοδος ελεύθερη. Πληροφορίες: 22456615.

25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 18:30

Αφιέρωμα στον Μάνο Χατζιδάκι

Η Φιλόπτωχος Αδελφότης Αγίων Ομολογητών διοργανώνει μουσική βραδιά - αφιέρωμα στον Μάνο Χατζιδάκι. Η εκδήλωση τελεί υπό την αιγίδα του δημάρχου Λευκωσίας Κωνσταντίνου Γιωρκάτζη. Θα εμφανιστούν: Μαρία Λουκαΐδου-Schroeder στο πιάνο, Μάριος Παύλου - βιολί, Καίτη Οικονομίδου - τραγούδι, αφήγηση: Νεόφυτος Νεοφύτου, Όλγα Πιερίδου. Όλα τα έσοδα θα διατεθούν για τις ανάγκες του Μελάθρου Αγάπης Αγίων Ομολογητών.

Στο θέατρο Παλλάς. Είσοδος: €10. Πληροφορίες: 22681006, 99418656, 99427540.

25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 18:30

Καλλιτεχνική εκδήλωση

Η Φιλόπτωχος Αδελφότης Αγίων Ομολογητών διοργανώνει καλλιτεχνική εκδήλωση με τη μετζοσοπράνο Καίτη Οικονομίδου. Η εκδήλωση τελεί υπό την αιγίδα του δημάρχου Λευκωσίας Κωνσταντίνου Γιωρκάτζη.

Στο Θέατρο Παλλάς, γωνία οδών Ρηγαίνης και Αρσινόης. Είσοδος €10. Πληροφορίες: 22681006, 99418656.

stand up comedy

ΚΑΘΕ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 22:00

«ΜνημόνιΩχ»

Ο Λούης Πατσαλίδης και ο Τεύκρος Νεοκλέους επανέρχονται από 9 Νοεμβρίου και κάθε Παρασκευή, στο «Εναλλάξ», για ένα τρίωρο Stand Up Comedy συνδυασμένο με «πειραγμένη» μουσική! Τρόικα, μνημόνιο, εκλογές, οικονομική κρίση, ανεργία, εκκλησία, ανθρώπινες σχέσεις, όλα περνούν μέσα από τον φακό της σάτιρας και υπόσχονται γέλιο μέχρι δακρύων. Κείμενα - παρουσίαση: Λούης Πατσαλίδης, τραγούδι - κιθάρα: Τεύκρος Νεοκλέους, πλήκτρα: Λούκας Λουκά, ήχος: Γιώργος Χριστοφή. Για άτομα άνω των 18 χρονών. Απαγορεύεται η είσοδος σε μυγιάγγιχτους και κομπλεξικούς!

Στο «Εναλλάξ» στη Λευκωσία. Είσοδος: €10. Πληροφορίες: 99583890.

χορός

3-4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 20:00

«No body»

Το Dance Gate Lefcosia - Cyprus διοργανώνει το 4ο Φεστιβάλ Χορού, Κίνησης και Παραστατικών Τεχνών «No body».

• 3 Νοεμβρίου

Συμμετέχουν: Non-Aligned Movement (NAM) / My Dying Body, Omada Soma/An invitation to a boudoir, Eleana Alexandrou/Moving solo, Asomates Dynameis Dance Company/Coffee spoons of Time.

• 4 Νοεμβρίου

Συμμετέχουν: Thereby hangs a tail (THAT)/Inter Action, Harry Koushos/MAN, Theater Group MITOS/SINUSOID, Achim Wieland/Keeping face.

Διοργανώνεται σε συνεργασία με το Dancehouse Lefcosia υπό την αιγίδα του δήμου Λευκωσίας.

Στο Θέατρο Παλλάς, γωνία οδών Ρηγαίνης και Αρσινόης. Είσοδος €10. Πληροφορίες: dance.gate.lefk.cy@gmail.com, www.cyprusdance.org, 70007046, 22410181.

εικαστικά

1-15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

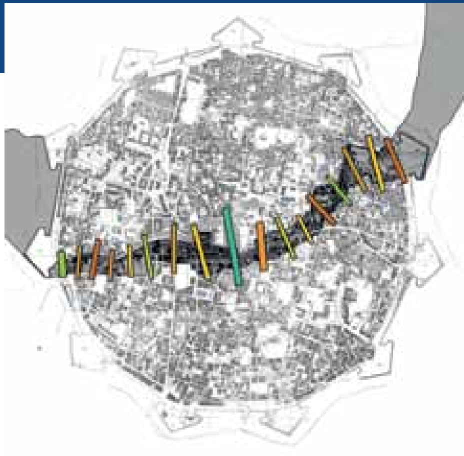
«Does Europe exist?»

Στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου το ίδρυμα ARTos διοργανώνει την ομαδική έκθεση με τίτλο «Does Europe exist?». Η έκθεση θέτει, μεταξύ άλλων, το ερώτημα κατά πόσο η Ευρώπη ως οντότητα υπάρχει εντός του «γεωγραφικού» της, και όχι μόνο, χώρου.

Η έκθεση αποτελείται από τη συζήτηση στρογγυλής τραπέζης «Citizen Middle East» και την έκθεση «Stitching the Buffer Zone 1: Territories are but fear of space».

Η δράση «Citizen Middle East» αποτελείται από ομαδική έκθεση και από συζήτηση στρογγυλής τραπέζης η οποία θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή 2 Νοεμβρίου στις 20:00. Τη δράση αυτή επιμελείται η Αιγύπτια Aida Eltorie.

Η σειρά δράσεων Stitching the Buffer Zone είναι μια συλλογική πρωτοβουλία που στόχο έχει να συγκροτήσει μια ανοιχτή πλατφόρμα διάδρασης και ανταλλαγής απόψεων κι εμπειριών γύρω από το ζήτημα της νεκρής ζώνης στην Κύπρο. Προτείνοντας εκθέσεις, παρουσιάσεις ή/και δημόσιες παρεμβάσεις, στην Κύπρο και αλλού, το Stitching the Buffer Zone είναι μια διαρκής ανοιχτή πρόσκληση σε καλλιτέχνες, ακτιβιστές, αρχιτέκτονες και ερευνητές να προβληματοποιήσουν, να κρίνουν και να αναδιατυπώσουν επικρατούσες νόρμες και ιδεολογίες που αφορούν σε αυτή τη λωρίδα χώρου η οποία είναι αποκλεισμένη από την καθημερινή εμπειρία της κατοίκησης.

Εγκαίνια έκθεσης: Πέμπτη 1 Νοεμβρίου στις 20:00.

Στο Ίδρυμα Artos, Αγίων Ομολογητών 64, Λευκωσία. Ώρες λειτουργίας έκθεσης: Δευτέρα-Σάββατο* 10:00-13:00 και 16:00-20:00. *Το Σάββατο 10 Νοεμβρίου η έκθεση θα είναι ανοικτή μόνο 10:00-13:00. Πληροφορίες για το Stitching the Buffer Zone: stitchingthebufferzone@gmail.com. Πληροφορίες για την όλη εκδήλωση: www.artosfoundation.org, 22445455.

21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ-4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

«Αθηναίοι»

Έκθεση έργων του Γερμανού ζωγράφου Christian Bertram με θέμα την πόλη της Αθήνας και τίτλο «Αθηναίοι». Τα εγκαίνια θα γίνουν την Τετάρτη 21 Νοεμβρίου, στις 19:00, από κοινού από τους δημάρχους της Αθήνας και της Αμμοχώστου, Γιώργο Καμίνη και Αλέξη Γαλανό αντίστοιχα.

Στην Παλιά Αγορά Παλλουριώτισσας, οδός Αγίου Ανδρέου 7, 10:00-13:00 και 17:00-20:00. Πληροφορίες: 22797869.

3-4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

8η Ετήσια Έκθεση Βιβλίου

Το βιβλιοπωλείο Moufflon διοργανώνει την 8η Ετήσια Έκθεση Βιβλίου στο ξενοδοχείο Holiday Inn στη Λευκωσία:

- 3 Νοεμβρίου 2012 10.00 π.μ.-8:00 μ.μ.
- 4 Νοεμβρίου 2012 10.00 π.μ.-6:00 μ.μ.

Θα διατίθενται παλιά και μεταχειρισμένα βιβλία για όλες τις ηλικίες (κυρίως στην αγγλική γλώσσα), καλύπτοντας ένα ευρύ φάσμα θεμάτων. Ανάμεσά τους θα υπάρχουν επίσης και πρώτες εκδόσεις, βιβλία υπογεγραμμένα από τους ίδιους τους συγγραφείς, βιβλία με υπέροχα σχεδιασμένα βιβλιοκαλύμματα, σελιδοδείκτες, εικονογραφημένα ημερολόγια και σημειωματάρια. Το προσωπικό θα προσφέρει συμβουλές για συλλογές βιβλίων και βιβλιοδεσία. Δίνεται η δυνατότητα παραγγελίας βιβλίων επικοινωνώντας στην ηλεκτρονική διεύθυνση bookshop@moufflon.com.cy.

Στο ξενοδοχείο Holiday Inn στη Λευκωσία. Πληροφορίες: www.moufflon.com.cy, 22665155.

2-17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

«Urban-A-Where?»

Η «U-A-W?» είναι μια διεθνής δραστηριότητα που εξελίσσεται στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αφορά διεθνή εργαστήρια, εκθέσεις και διαλέξεις γύρω από την έννοια της «χρονο-πολεοδομίας» που άρχισαν τον Οκτώβριο και θα ολοκληρωθούν τον Νοέμβριο.
Σκοπός της δραστηριότητας («Urban-A-Where?») είναι να φέρει στην επιφάνεια με έναν δημιουργικό αλλά και κριτικό τρόπο τις διαδικασίες δημιουργίας του αστικού χώρου και την ανάγκη για δημόσια εμπλοκή σε πολλαπλά επίπεδα, κάτι που απουσιάζει από την κυπριακή αστική καθημερινότητα. Η «U-A-W?» περιλαμβάνει δράσεις στη Λευκωσία καθώς επίσης εκθέσεις και σεμινάρια. Οι δράσεις στην πόλη αφορούν αστικά παιχνίδια, δρώμενα καθώς επίσης εναλλακτικές αστικές διαδρομές

Στο ισόγειο του τμήματος Αρχιτεκτονικής του Πανεπιστημίου Κύπρου στο κέντρο της παλιάς πόλης (Λήδρας 68), μεταξύ 2-17 Νοεμβρίου 2012. Το Σάββατο 10 Νοεμβρίου οργανώνεται ολοήμερο διεθνές σεμινάριο, πάνω στη θεματική της δραστηριότητας, με προσκεκλημένους τόσο από την Κύπρο όσο και από το εξωτερικό που θα διεξαχθεί στο τμήμα Αρχιτεκτονικής. Πληροφορίες: www.urban-a-where.com.

συνεχίζονται

ΜΕΧΡΙ 11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Το Μουσείο Τεχνών Λουκίας και Μιχαλάκη Ζαμπέλα (λεωφ. Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ 27, Καϊμακλί) φιλοξενεί έκθεση για την Καίτη Στεφανίδου, την πρωτοπόρο ζωγράφο του μοντερνισμού και μία από τις ηγετικές μορφές της καλλιτεχνικής οικοδόμησης της Κύπρου.

ΜΕΧΡΙ 16 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Ο Νίκος Κουρούσιης και η Λία Λαπίθη συναντώνται στο Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Διάτοπος (οδό Κρήτης 11, τηλ. 22766117, www.diatopos.com) σε κοινή έκθεση με τίτλο «Οι πρωταγωνιστές-Κύπρος, 17ο». Η έκθεση θα είναι ανοιχτή: Δευτέρα 17:00-20:00, Τρίτη-Παρασκευή 11:00-13:00 και 17:00-20:00. Σάββατο: 11:00-13:00.

ΜΕΧΡΙ 24 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Μια μοναδική φωτογραφική έκθεση με έργα του Ρένου Ευρυβιάδη Wideson, που τράβηξε στην Κύπρο από το 1949 έως το 1959. Φωτογραφίες μιας χώρας κι ενός κόσμου που αλλοιώθηκε μέσα στη ροή του χρόνου και των πραγμάτων. Εικόνες-ντοκουμέντα των πατεράδων και των παππούδων μας που, 50-60 χρόνια μετά, φαντάζουν πολύ μακρινά και ταυτόχρονα πολύ κοντά μας.
Στην αίθουσα «Ειρήνη» στο τέρμα της οδού Λήδρας στη Λευκωσία. Είναι ανοιχτή τις καθημερινές από τις 8:00 ως τις 19:00 και τα Σάββατα από τις 8:00 ως τις 15:00.

ΜΕΧΡΙ 9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Ο Νίκος Κουρούσιης και η Λία Λαπίθη μετατρέπουν το φουαγιέ του νέου Θεάτρου ΘΟΚ (Γρηγόρη Αυξεντίου 9, Λευκωσία. Πληροφορίες: www.thoc.org.cy) σε «θεατρική σκηνή», παρασύροντας τον θεατή σ' ένα ταξίδι ψευδαισθήσεων. Στήνουν, κινούν και φωτίζουν τα επιμέρους στοιχεία του έργου τους δημιουργώντας μια διαφορετική πραγματικότητα και μας αποκαλύπτουν τις μαγικές αξίες που κρύβονται πίσω από το ορατό, όπως ακριβώς συμβαίνει και με το θέατρο.

ΜΕΧΡΙ 30 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Το διεθνές εικαστικό πρόγραμμα σύγχρονης τέχνης Terra Mediterranea - In Crisis διοργανώνεται από το Δημοτικό Κέντρο Τεχνών Λευκωσίας και το Ίδρυμα Πιερίδη, υπό την αιγίδα της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ. Η έκθεση στο Δημοτικό Κέντρο Τεχνών Λευκωσίας έχει στόχο να ανιχνεύσει, να διερευνήσει και να παρουσιάσει την άποψη σύγχρονων καλλιτεχνών γύρω από το σημερινό τοπίο της οικονομικής, πολιτικής, θρησκευτικής, κοινωνικής αλλά και βαθύτατα υπαρξιακής κρίσης ταυτότητας. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει και την έκθεση «στης Μαρουδιάς» στο Εθνολογικό Μουσείο - Οικία Χατζηγεωργάκη Κορνέσιου.

ΜΕΧΡΙ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2012

Έκθεση «Η Κυρά της Λευκωσίας - Η Φανερωμένη και τα Κειμήλιά της», στο Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπέζης Κύπρου (Φανερωμένης 86-90). Δευ.-Κυρ. 10:00-19:00. Πληροφορίες: www.boccf, 22128157.

ΜΕΧΡΙ ΤΟΝ ΜΑΪΟ 2013

Η έκθεση «Beyond dress codes» παρουσιάζει 140 πρωτότυπα σχέδια του εικονογράφου Γιάση Παπαγεωργίου με θέμα την παραδοσιακή ενδυμασία του ελληνικού και του κυπριακού χώρου, καθώς και 40 πρωτότυπες ενδυματολογικές δημιουργίες σύγχρονων διακεκριμένων σχεδιαστών μόδας. Στο Μουσείο Βύρωνος της Λαϊκής Τράπεζας, στη λεωφόρο Βύρωνος 32, στη Λευκωσία. Πληροφορίες: 22718601.

ΜΕΧΡΙ ΤΟΝ ΜΑΪΟ 2013

«Before dress codes: από την παράδοση στον νεωτερισμό», μια ιστορική αναδρομή στην κυπριακή παραδοσιακή ενδυμασία από τη βυζαντινή περίοδο μέχρι τη δεκαετία του 1960. Στην αίθουσα εκδηλώσεων του Πολιτιστικού Κέντρου Λαϊκής Τράπεζας, Λευκωσία. Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου Γ΄ 39 & Μπουμπουλίνας (3ος όροφος), στη Λευκωσία.

εικαστικά

2, 3 ΚΑΙ 4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

2nd Cyprus Fashion Days

Το ίδρυμα Hope For Children και η Yell it Fashion διοργανώνουν το 2nd Cyprus Fashion Days. Συνολικά 40 σχεδιαστές και μπουτίκ παίρνουν μέρος σε 14 show του Cyprus Fashion Days. Μερικοί από τους σχεδιαστές είναι οι Κάλια Μονογιού, Μιχάλης Λάζος, Ρίτα Αττάλα, Άννα Δωροθέου και Έλενα Παύλου. Μερικές από τις μπουτίκ είναι η «She» και το «Spotlight». Η Ρωσίδα σχεδιάστρια, και αγαπημένη του Fashion TV, Masha Tsigal και οι Ελληνίδες Ουρανία Κάι και Caroline De Souza έρχονται να δείξουν τις συλλογές τους. Το concept του στησίματος του Cyprus Fashion Days είναι industrial, με floor catwalk και γραμμικό λευκό φωτισμό:

- Εκδήλωση CFD 2-4/11/12 Λευκωσία
- After Party CFD 4/11/12 Λευκωσία

Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στο εργοστάσιο CFD, Καϊμακλί, Λευκωσία.

21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 19:00

«yes, there will be vodka!»

Συνεχίζοντας την έρευνα σχετικά με τις ανθρώπινες σχέσεις, τις φιλίες, τις συγγένειες και την προσιτή ή δυσπρόσιτη ανθρώπινη διάθεση, η Εύα Κοραή διοργανώνει ατομική έκθεση εγκαταστάσεων και τρισδιάστατων αντικειμένων με τίτλο «... yes, there will be vodka!».

Στο Ίδρυμα ARTos, Αγίων Ομολογητών 64, στη Λευκωσία. Πληροφορίες: 99491246.

22-30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

«Fair play»

Έκθεση γελοιογραφίας με τίτλο «Fair play» ενάντια στη βία, τον ρατσισμό και το ντόπινγκ. Τα εγκαίνια θα γίνουν την Πέμπτη 22 Νοεμβρίου, στις 19:30, από τον πρόεδρο του ΚΟΑ Πάμπο Στυλιανού. Διοργανώνεται σε συνεργασία με τον δήμο Λευκωσίας.

Στο Πολιτιστικό Κέντρο Μύλοι, στην οδό Κωνσταντινουπόλεως 4, Καϊμακλί, 10:00-13:00 και 17:00-20:00. Πληροφορίες: 22797605.

σινεμά

5-10 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 19:30 & 21:30

9ο Φεστιβάλ Βραζιλιάνικου Κινηματογράφου

Φέτος, το Φεστιβάλ Βραζιλιάνικου Κινηματογράφου περιλαμβάνει ταινίες που στέλνουν αλληλοσυγκρουόμενα μα και προκλητικά μηνύματα – ταινίες που παρουσιάζουν τη ζωή, την τέχνη και την πολιτική της Βραζιλίας από διαφορετικές οπτικές γωνίες. Κάποιες είναι αρκετά εύθυμες ενώ άλλες διεισδύουν βαθύτερα στη σκοτεινή πλευρά της βραζιλιάνικης πραγματικότητας – όλες τους όμως είναι συναρπαστικές και εξαιρετικά ενδιαφέρουσες. Μεταξύ αυτών οι ταινίες Bróder, Bossa Nova, Senna και Pelé Eterno.

Στο The Shoe Factory, στη Λευκωσία.
Πληροφορίες: www.pharosartsfoundation.org, 22663871. Είσοδος ελεύθερη.

23 ΝΟΕ.-19 ΔΕΚ.

«A balancing act»

Ο δήμος Λευκωσίας παρουσιάζει την έκθεση ζωγραφικής «A balancing act» του αρχιτέκτονα Κώστα Νεοφυτίδη. Τα εγκαίνια θα γίνουν την Παρασκευή 23 Νοεμβρίου στις 19:30. Διοργανώνεται στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στην Πύλη Αμμοχώστου, λεωφόρος Αθηνάς, Λευκωσία. Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα-Σάββατο 10:00-13:00, 16:00-20:00 (Κλειστά για το κοινό: 26, 29 Νοεμβρίου/12, 18 Δεκεμβρίου). Πληροφορίες: 22797650, 22663067.

www.greendot.com.cy
T: 7000 0090
Η ανακύκλωση είναι εύκολη υπόθεση...
Τόσο δύσκολο είναι να το καταλάβετε;
Δύσκολο είναι να καταλάβω ότι η γη είναι στρογγυλή και γυρίζει αλλά δεν πέφτουμε! Πως είναι δυνατόν ο άνθρωπος να ταξιδεύει και να περπατά στο φεγγάρι... Μπροστά σ' αυτά, η ανακύκλωση είναι παιχνίδι!...
Οι συσκευασίες PMD (πλαστικά μπουκάλια και δοχεία, μεταλλικές συσκευασίες και χαρτόκουτα που περιέχουν υγρά) μπαίνουν στις διάφανες σακούλες ή στους μπλε κάδους.
Τα χαρτόκουτα, οι εφημερίδες, τα περιοδικά και άλλα ξηρά χαρτιά μπαίνουν στις καφέ σακούλες ή στους καφέ κάδους.
Τα γυάλινα μπουκάλια και βαζάκια και οι άλλες γυάλινες συσκευασίες μπαίνουν στους πράσινους κάδους σχήματος καμπάνας.
ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΕ ΣΩΣΤΑ
PMD
ΧΑΡΤΙ
ΓΥΑΛΙ
green-dot Κύπρου
Στην Υπηρεσία της Κοινωνίας.

Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας

1-30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Ο Ελ Γκρέκο… στη Λευκωσία

Με αφορμή τον πρόσφατο εμπλουτισμό της συλλογής του Ιδρύματος Α.Γ. Λεβέντης με τον πίνακα του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου «Ο Άγιος Φραγκίσκος προσεύχεται», καθώς και της Κυπριακής Προεδρίας της ΕΕ, το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας θα φιλοξενήσει για πρώτη φορά στην Κύπρο έργα του μεγάλου Κρητικού καλλιτέχνη Ελ Γκρέκο (Δομήνικος Θεοτοκόπουλος). Η έκθεση με τίτλο «Δομήνικος Θεοτοκόπουλος: Από τον Χάνδακα στο Τολέδο», η οποία διοργανώνεται από το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας σε συνεργασία με το Μουσείο Μπενάκη στην Αθήνα, εικονογραφεί, με έργα που βρίσκονται στην Ελλάδα, τη διαδρομή και τους σταθμούς του καλλιτέχνη από τον Χάνδακα της βενετοκρατούμενης Κρήτης στο Τολέδο της Ισπανίας. Η καλλιτεχνική σημασία και η αξία της συγκεκριμένης έκθεσης αποτελεί σταθμό για το νησί μας, καθώς είναι η πρώτη φορά που εκτίθενται έργα του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου στην Κύπρο. Ο πίνακας του Ιδρύματος Α.Γ. Λεβέντης θα αποτελεί μόνιμο έκθεμα στη Λεβέντειο Πινακοθήκη, η οποία αναμένεται να λειτουργήσει μέσα στο δεύτερο εξάμηνο του 2013.

Ώρες λειτουργίας: 10:00-16:30 καθημερινά εκτός Δευτέρας.

Ειδικές ξεναγήσεις

Με την ευκαιρία της έκθεσης του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου, το Μουσείο έχει προγραμματίσει ξεναγήσεις με την ιστορικό τέχνης Κατερίνα Στεφανίδου:

- Για το κοινό κάθε Τετάρτη (10:30-11:30)
- Για πανεπιστήμια κάθε Τετάρτη και Πέμπτη
- Για δημοτικά σχολεία, γυμνάσια και σχολές καλών τεχνών κάθε Τρίτη και Παρασκευή.

Κρατήσεις και δηλώσεις συμμετοχής απαραίτητες λόγω περιορισμένων θέσεων, στο τηλ. 22661475 (από τις 10:00-12:00 Δευτέρα-Παρασκευή).

Στην αίθουσα Περιοδικών Εκθέσεων του Λεβέντειου Μουσείου. Οδός Ιπποκράτους 15-17, Λαϊκή Γειτονιά.

11, 18, 25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 11:00-13:00

Εκπαιδευτικά προγράμματα

Εκπαιδευτικοί συνεργάτες του Μουσείου θα πραγματοποιούν ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα βασισμένα στην έκθεση του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου. Με αφορμή τα πέντε έργα του καλλιτέχνη που εκτίθενται στο Μουσείο, τα παιδιά θα ασχολούνται με διάφορες δημιουργικές δραστηριότητες με στόχο να γνωρίσουν τις βασικές αρχές και τα χαρακτηριστικά του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου. Ο αριθμός των συμμετεχόντων παιδιών σε κάθε ομάδα είναι περιορισμένος (20 παιδιά το μέγιστο), γι' αυτό είναι απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής.

Δηλώσεις συμμετοχής στο 22661475, Δευτέρα-Παρασκευή ώρες γραφείου 7:30-14:30.

ΚΑΘΕ ΤΕΤΑΡΤΗ 11:30-12:00

Θεματικές ξεναγήσεις

Από το προσωπικό του Μουσείου στην ανακαινισμένη αίθουσα Αγγλοκρατίας του Λεβέντειου Δημοτικού Μουσείου Λευκωσίας, με θέμα «Χώρα, η Παλιά Λευκωσία». Δηλώσεις συμμετοχής στο 22661475, Δευτέρα-Παρασκευή ώρες γραφείου 7:30-14:30.

το αντικείμενο του μήνα

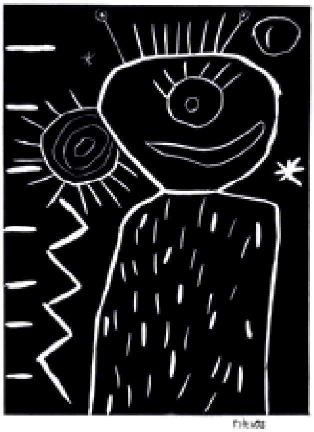
Καλαθάκι τριφουρένο, 1884

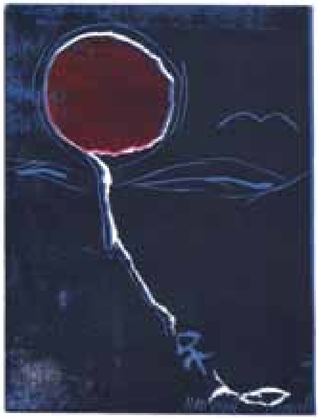
Ασημένιο καλαθάκι κατασκευασμένο με συρμάτινη τεχνική και διακοσμημένο με επιχρυσωμένους αετούς. Χρησιμοποιείτο για το σερβίρισμα του γλυκού του κουταλιού. Φέρει ημερομηνία 1884. Μέρος της προίκας της Ιφιγένειας, μητέρας της Λούλλας Οικονομίδου.Η Λούλλα Οικονομίδου πέθανε το 1995 και, αν και δεν την είχαμε γνωρίσει ποτέ, άφησε μέρος της προίκας της από ασημένια αντικείμενα, χανάπια, κουταλάκια κτλ κληρονομιά στο Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο. Την απόφασή της να παραχωρήσει τα πιο πάνω αντικείμενα στο Λεβέντειο την έλαβε γιατί πίστευε ότι με αυτό τον τρόπο θα διασωζόταν για πάντα ένα σημαντικό μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς του τόπου μας που αντιπροσωπευε την αστική τάξη της πρωτεύουσας.

Διαστάσεις:
Υ. 200 χιλ.
Π. 190 χιλ.
D/1996/1552

«Χαράζω!»

3η Έκθεση Χαρακτικής παιδιών ηλικίας 6-12 χρόνων

Πραγματοποιήθηκε από τις 17 μέχρι τις 27 Οκτωβρίου στο Εκπαιδευτικό Κέντρο Παιδιών στο Δημοτικό Κέντρο Τεχνών Λευκωσίας η 3η Έκθεση Χαρακτικής από παιδιά ηλικίας 6-12 χρόνων. Τα εγκαίνια της έκθεσης τελέστηκαν στις 17 Οκτωβρίου από τον δήμαρχο Λευκωσίας Κωνσταντίνο Γιωρκάτζη.

Τα έργα που παρουσιάστηκαν στην έκθεση αποτελούσαν τα πρώτα έργα των μικρών καλλιτεχνών που παρακολούθησαν τα δεκαπέντε μαθήματα της σειράς Πρώτα Βήματα στη Χαρακτική στο Εκπαιδευτικό Κέντρο Παιδιών.

Στόχος του προγράμματος χαρακτικής, το οποίο συνεχίζεται με νέα μαθήματα, είναι να μάθουν τα παιδιά όλα τα στάδια της δημιουργίας ενός χαρακτικού έργου από το προσχέδιο μέχρι και το τύπωμα και να εξασκήσουν τον μυϊκό συντονισμό χέρι-μάτι μαθαίνοντας να δουλεύουν με υπομονή και επιμονή.

Τα παιδιά διδάσκονται από τον χαράκτη Ευκλείδη Παπαδόπουλο διαφορετικούς τρόπους χάραξης, τη χρήση των χρωμάτων και τη χρήση διαφορετικών υλικών με διαφορετικά αποτελέσματα. Εμπλουτίζουν με νέα στοιχεία την εικαστική τους έκφραση και ευαισθησία και αυτή η καινούργια εμπειρία τούς προσφέρει τη δυνατότητα να αναπτύξουν τη φαντασία τους και την εφευρετικότητά τους και να εκφραστούν δημιουργώντας έργα τα οποία έχουν περάσει από διαφορετικές διαδικασίες (σχεδιασμός, επιλογή χρωμάτων, τύπωμα κλπ) και στις οποίες τα ίδια τα παιδιά έχουν παίξει τον καθοριστικό ρόλο παίρνοντας τις ανάλογες αποφάσεις. Τα αποτελέσματα πολλές φορές είναι εντυπωσιακά. Καθώς απελευθερώνεται η σκέψη και η φαντασία τους, παύουν να δημιουργούν απλώς ένα χαρακτικό έργο αλλά απλώνονται και σε άλλους τομείς και επίπεδα, συνθέτοντας και αναλύοντας τη δημιουργικότητά τους. Έτσι, βλέπουμε να εικονογραφούν με χαρακτικά ένα βιβλίο ή να δημιουργούν με φιγούρες χαρακτικών κινούμενα σχέδια.

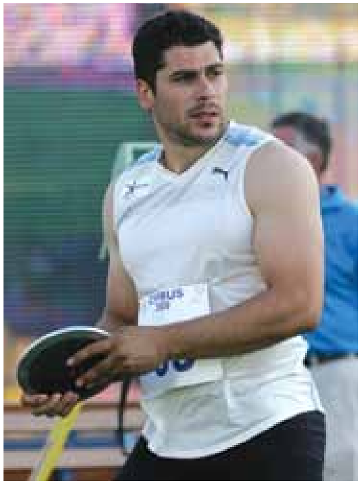
Μέρος του προγράμματος είναι επίσης οι επισκέψεις σε εκθέσεις χαρακτικής που γίνονται μαζί με τον χαράκτη, συζητήσεις, παρατηρήσεις και απορίες για τα έργα και την τεχνοτροπία τους, καθώς και η γνωριμία με το έργο των Κύπριων χαρακτών.

Το Εκπαιδευτικό Κέντρο Παιδιών άρχισε τη λειτουργία του τον Οκτώβριο 2008 με τη σειρά «Πρώτα Βήματα στη Χαρακτική». Μέσα σε αυτό το χρονικό διάστημα παρουσίασε δύο εκθέσεις και αυτή είναι η 3η έκθεση.

Το Εκπαιδευτικό Κέντρο Παιδιών στοχεύει στη δημιουργική συνύπαρξη και συνεργασία παιδιών με διαφορετικές ικανότητες, συμπεριφορές και κουλτούρες σε ενιαία και παραγωγική ομάδα και αποτελεί μέρος της προσπάθειας για την κοινωνικοοικονομική αναζωογόνηση της παλιάς Λευκωσίας.

10 αγαπημένα σημεία της πόλης

Τα αγαπημένα τους μέρη στη Λευκωσία μάς συστήνουν επώνυμα πρόσωπα που ζουν και εργάζονται στην πρωτεύουσα. Η «Π», μέσα από τη στήλη αυτή, φιλοδοξεί να αναδείξει τα πιο hot σημεία της πόλης, που αποτελούν πόλο έλξης για τους δημότες. Ο αθλητής της δισκοβολίας Απόστολος Παρέλλης είναι ο σημερινός φιλοξενούμενος της στήλης.

Κλασικό σημείο αναφοράς η παγωταρία **Παπαφιλίππου,** με λαχταριστό παγωτό που μου θυμίζει τα παιδικά μου χρόνια.

Μου αρέσουν πολύ οι ταινίες και επισκέπτομαι αρκετά συχνά τον κινηματογράφο **K Cineplex** στην Έγκωμη.

Οι παραδοσιακές οδοί της Λευκωσίας **Λήδρας και Ονασαγόρου** έχουν γίνει σήμα κατατεθέν με τις πολλές καφετέριες και εστιατόρια που έχουν ανοίξει και πηγαίνω τη βόλτα μου κάποιες φορές.

Γραβέλλα τζαι καπνιά. Παραδοσιακό εστιατόριο που επισκέπτομαι συχνά για να απολαύσω αυθεντικούς κυπριακούς μεζέδες.

Κάθε μεσημέρι απολαμβάνω τον καφέ μου στο **Costa Coffee** στη Σταυρού για να πάρω δυνάμεις για την απογευματινή προπόνηση.

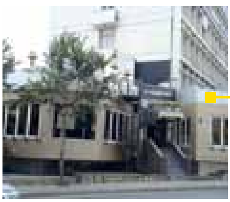

Όταν θέλω να προετοιμαστώ πριν από κάθε αγώνα μου, επισκέπτομαι την εκκλησία της **Χρυσοσπηλιώτισσας** στη Δευτερά, η οποία έχει μαγική θέα.

Aperitivo jet set lounge για χαλαρή βόλτα όταν έχω ελεύθερη ώρα από το βαρυφορτωμένο πρόγραμμά μου.

Εάν είμαι σε περίοδο ξεκούρασης μου αρέσει να πίνω το ποτάκι μου και να διασκεδάζω με φίλους στο κλαμπ **Sfinakia**.

Καφεδάκι στο **πάρκο της Ακρόπολης** κάποιο απόγευμα βλέποντας το πράσινο και διαβάζοντας εφημερίδα παρέα με τον καφέ μου.

Ψώνια στο **Mall of Cyprus** και στις εμπορικές οδούς της πόλης, όπου μπορείς να κάνεις εύκολες και γρήγορες αγορές.

Το «έξυπνο-ηλεκτρονικό» σύστημα στάθμευσης

1

2

1. Οι Γιώτα Κυπριανού, Νίκος Θεοδοσίου, Έφη Θεοδοσίου, Άντρη Φιλίππου και Πιερής Πιερίδης. 2. Η Μαρία Παπαδοπούλου και η Μαρία Ονησιφόρου. 3. Οι Χρυστάλλα Παπαδοπούλου, Βασιλεία Επιφανίου, Κούλα Κλεάνθους και Παναγιώτα Κακλαμάνου. 4. Οι Γιώργος Μουσκοβίας, Μαριάννα Σάντη και Γιώργος Τζωρτζής. 5. Οι Γιώργος-Αλέξανδρος Τσαγκαράκης, Νανά Παλαιτσάκη, Λάζαρος Παπαδόπουλος και Ουράνιος Ιωαννίδης. 6. Η Μαρία Γερμανού και η Ζήνα Πολυκάρπου.

3

4

5

6

GT Tsangarakis jewellery

Τα εγκαίνια του νέου καταστήματος της γνωστής ελληνικής αλυσίδας GT Tsangarakis jewellery, στην οδό Μνασιάδου, τέλεσε στις 12 Οκτωβρίου ο πρόεδρος της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής Ουράνιος Ιωαννίδης.

Παρών στα εγκαίνια ήταν ο ιδρυτής του ομίλου Γιώργος Τσαγκαράκης, ο οποίος ανέφερε ότι η συνταγή επιτυχίας της επιχειρηματικής του προσπάθειας στον τομέα του κοσμήματος, που ξεκίνησε πριν από 23 χρόνια, ήταν και είναι «οι σχέσεις ζωής» που απέκτησε με τους ανθρώπους που τον εμπιστεύθηκαν.

NUXE

Την επιτυχημένη πορεία των διεθνούς φήμης γαλλικών καλλυντικών NUXE παρουσίασε πρόσφατα στους δημοσιογράφους η εταιρεία Χ.Α. Παπαέλληνας, αποκλειστικός αντιπρόσωπος της σειράς NUXE στην Κύπρο. Η NUXE δημιουργήθηκε το 1957 από έναν φαρμακοποιό που είχε γοητευτεί από τη φυτοθεραπεία και την αρωματοθεραπεία. Το 1989 την ανέλαβε η Aliza Jabes, η οποία της έδωσε νέα πνοή. Ολοκληρωτικά αναδιοργανωμένη, έγινε σύντομα ένα brand εξειδικευμένο στην κοσμετολογία φυτικής προέλευσης και μια αποτελεσματική διεθνής σειρά καλλυντικών.

1

2

3

4

5

6

1. Η Άντρη Κούκου και η Δήμητρα Παναγή. 2. Η Τασούλα Διάκου. 3. Οι Μαρία Κακουλή, Λένα Τσουκαλά, Σύλβια Καρακατσάνη και Φωτεινή Παλληκαρίδου. 4. Οι Λία Όθωνος, Ειρήνη Κωνσταντίνου και Μαρία Στυλιανού. 5. Η Αλεξία Κυριάκου. 6. Η Γιώτα Παναγιώτου.

«Μαμά μη φύγεις...»

Πολλά παιδιά βιώνουν το άγχος του αποχωρισμού

Κάθε φορά που πρέπει να φύγετε για τη δουλειά σκαρφίζεστε σχέδιο απόδρασης για να μην βάλει τα κλάματα το παιδί σας. Όταν κάποιος άλλος πρέπει να το κρατήσει στο σπίτι επικρατεί το χάος. Εσείς νιώθετε ενοχές και δεν ξέρετε ειλικρινά πώς να χειριστείτε αυτή τη δύσκολη κατάσταση. Γιατί είναι τόσο δύσκολο για το παιδί σας να σας αποχωριστεί; Μήπως κάνετε και εσείς κάτι λάθος; Οι ειδικοί αναφέρουν πως αυτό ονομάζεται «άγχος του αποχωρισμού». Εκδηλώνεται φυσιολογικά από τον έβδομο μήνα έως τον δεύτερο χρόνο της ζωής του παιδιού και παραπέμπει στον φόβο ότι θα απολέσει τη φροντίδα και την προστασία που του παρέχεται, συνήθως από τη μητέρα. Το παιδί αποζητά τη συνεχή προσοχή και αφοσίωσή σας, σαν να του ανήκετε. Νομίζει ότι μόλις σας χάσει από τα μάτια του θα εξαφανιστείτε και από τη ζωή του. Χρειάζεται ακόμη χρόνο και εμπειρία για να συνειδητοποιήσει ότι τα πράγματα που εξαφανίζονται, ξαναεμφανίζονται και ότι το ίδιο συμβαίνει και με τους γονείς του. Το μόνο που ξέρει –προς το παρόν– είναι ότι φύγατε και αισθάνεται εγκαταλελειμμένο και μόνο.

Το σχέδιο της μεγάλης απόδρασης!

Πάρτε στα σοβαρά την αγωνία του. Ποτέ μην προσπαθήσετε να του ξεφύγετε χωρίς προειδοποίηση, για να αποφύγετε τις σκηνές και τα κλάματα. Όταν καταλάβει την ανεξήγητη απουσία σας, θα αισθανθεί προδομένο, τρομαγμένο, παρατημένο. Ύστερα από αυτή την «προδοσία», η αγωνία και ο φόβος ότι θα ξαναφύγετε, θα το συνοδεύουν για πολύ καιρό. Προετοιμάστε το, λοιπόν, ένα τέταρτο πριν έλθει η ώρα να φύγετε. Εξηγήστε του ότι πρέπει κάπου να πάτε, πείτε του πού και διαβεβαιώστε το ότι θα ξαναγυρίσετε γρήγορα. Αν και δεν καταλαβαίνει τι του λέτε, θα αισθανθεί σιγουριά και ασφάλεια από το καθησυχαστικό και ήρεμο ύφος σας. Αποχωριστείτε το παιδί σας χωρίς τύψεις. Είναι αλήθεια ότι τα μωρά πρέπει να μένουν με τη μαμά τους όσο πιο πολύ γίνεται. Πρέπει όμως να μάθουν και να την αποχωρίζονται. Ακόμη και οι αρνητικές συναισθηματικές εμπειρίες έχουν θετικές επιπτώσεις σε αυτή την ηλικία, αρκεί να έχουν μια λογική και να μην διαρκούν πολύ.

Φροντίστε να έλθει ο αντικαταστάτης σας λίγη ώρα νωρίτερα και να απασχολεί το μωράκι σας με ευχάριστες δραστηριότητες. Έτσι, η δική σας αποχώρηση θα είναι λιγότερο «τραυματική». Περιορίστε τους αποχωρισμούς στο ελάχιστο. Ένα πλατύ χαμόγελο, ένα γρήγορο φιλάκι, μια ευχάριστη ατμόσφαιρα χωρίς συναισθηματικές υπερβολές είναι ο καλύτερος τρόπος για να του πείτε «αντίο».

Μαζί με τον φόβο του αποχωρισμού έρχεται μερικές φορές και ο φόβος για τους ξένους ανθρώπους που θα το κρατήσουν. Βοηθήστε το να ξεπεράσει τη φοβία του και να συνειδητοποιήσει ότι αυτός που το πλησιάζει είναι φίλος. Κρατήστε το στην αγκαλιά σας για να νιώσει ασφάλεια και δείξτε ιδιαίτερα φιλική και θετική απέναντι στον συνομιλητή σας. Σεβαστείτε τα αισθήματα του μωρού σας και ποτέ μην το πιέζετε να ανταποκριθεί σε ανεπιθύμητες αγκαλιές και φιλιά.

Ειρένα Χατζηβασιλείου
Ψυχολόγος

e-λευκωσία

στην υπηρεσία του δημότη

Το ανοσοποιητικό σύστημα και ο ρόλος της διατροφής

Το ανοσοποιητικό μας σύστημα αποτελεί την ασπίδα του οργανισμού μας έναντι πολλών και ποικίλων παθήσεων. Διάφορες λοιμώξεις σχετίζονται άμεσα με μειωμένη δράση του ανοσοποιητικού συστήματος ενώ διαταραχές στη λειτουργία του μπορεί να οδηγήσουν στην εμφάνιση αυτοάνοσων παθήσεων όπως Ψωρίαση, Ρευματοειδής Αρθρίτιδα ή Λύκος. Υπάρχουν γνωστοί και άγνωστοι παράγοντες που επηρεάζουν το ανοσοποιητικό σύστημα. Ανάμεσά τους και οι τροφές που τρώμε.

Συγκεκριμένα όσον αφορά την Ψωρίαση, η οποία είναι αυτοάνοση γενετική νόσος που προσβάλλει το δέρμα και τα νύχια και προκαλεί ταχεία παραγωγή των κυττάρων του δέρματος, φαίνεται να βελτιώνεται με δίαιτα που αποκλείει συγκεκριμένες τροφές και επίσης με τη λήψη Ωμέγα 3 λιπαρών οξέων και Βιταμίνης D. Επίσης φαίνεται να βελτιώνεται με δίαιτα πλούσια σε ουσίες όπως το κουρκούνι ή τούρμερικ, κόκκινο πιπέρι, τζίντζερ, κύμινο, βασιλικός, δεντρολίβανο και σκόρδο τα οποία έχουν αντιφλεγμονώδη δράση.

Τα ιχθυέλαια, κυρίως τα Ω3 και Ω6, επηρεάζουν επίσης σημαντικά την αρθρίτιδα. Είναι ιδιαίτερα ευεργετικά στη Φλεγμονώδη Αρθρίτιδα και στον Συστηματικό Ερυθηματώδη Λύκο καθώς βοηθούν στη μείωση της φλεγμονής. Επίσης προστατεύουν την καρδιά και τα αγγεία τα οποία επηρεάζονται σημαντικά σε αυτές τις ρευματοπάθειες. Επιπλέον, το αυξημένο λίπος στο σώμα προκαλεί αύξηση των παραγόντων φλεγμονής και κίνδυνο για καρδιαγγειακά νοσήματα που είναι ήδη αυξημένος στους ασθενείς που πάσχουν από Ρευματοειδή Αρθρίτιδα ή Λύκο.

Βιταμίνες και ιχνοστοιχεία

Όσον αφορά τον ρόλο των βιταμινών, όλοι γνωρίζουμε ότι το πορτοκάλι που είναι πλούσιο σε βιταμίνη C βοηθά να ενισχύσουμε την άμυνα του οργανισμού μας. Η βιταμίνη C βοηθά επίσης την απορρόφηση του σιδήρου από το γαστρεντερικό σύστημα. Άλλες βιταμίνες όπως η Α και η Ε έχουν επίσης δράση στο ανοσοποιητικό σύστημα ενισχύοντας τη δραστηριότητα των αμυντικών κυττάρων που επιτίθενται κατά των ιών και των μικροβίων. Η βιταμίνη Ε δρα επίσης αντιοξειδωτικά.

Πρόσφατες έρευνες έχουν δείξει ότι η βιταμίνη D, η οποία είναι εξαιρετικά σημαντική για τη φυσιολογική ανάπτυξη και διατήρηση των οστών μας, διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη λειτουργία του ανοσοποιητικού συστήματος προετοιμάζοντας τα Τ-λεμφοκύτταρα και διεγείροντάς τα ώστε να αντιδράσουν και να επιτεθούν εναντίον ιών και μικροβίων.

Ιχνοστοιχεία όπως ο ψευδάργυρος και το σελήνιο έχουν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στο ανοσοποιητικό σύστημα του οργανισμού μας. Ο ψευδάργυρος βοηθά στην επούλωση των τραυμάτων και φαίνεται να μειώνει τον χρόνο ίασης από τη γρίπη. Λαμβάνεται από το κόκκινο κρέας, τα πουλερικά, τα όσπρια, τους ξηρούς καρπούς και σπόρους. Το σελήνιο, αν και τοξικό σε μεγάλες δόσεις, δρα και αυτό αντιοξειδωτικά ενώ ενισχύει τη δραστηριότητα των αμυντικών κυττάρων. Μελέτες έχουν δείξει ότι μπορεί να μειώσει την παραγωγή των ειδικών αντισωμάτων εναντίον του θυρεοειδή δρώντας ευεργετικά. Υπάρχει πλούσιο στο κρέας, τα μανιτάρια, τα αβγά, τα θαλασσινά και τους ξηρούς καρπούς, κυρίως τους ξηρούς καρπούς Βραζιλίας.

Αντίθετα με όσα αναφέρονται πιο πάνω, οι τροφές που είναι πλούσιες σε κακά λιπαρά, τα τηγανιτά, η ζάχαρη και το αλκοόλ μειώνουν την άμυνα του οργανισμού και δρουν οξειδωτικά προκαλώντας βλάβες στον ανθρώπινο οργανισμό. Το αυξημένο λίπος σώματος επίσης δρα αρνητικά στο αμυντικό μας σύστημα.

Δρ Παρασκευή Χαραλάμπους
Ρευματολόγος

Επιστροφή στις ζεστές αποχρώσεις

Καλό και άγιο το καλοκαίρι, αλλά η λιτότητα χρωμάτων και η «απογύμνωση» του σπιτιού μάς στερεί τις δημιουργικές διακοσμητικές πινελιές που κάνουν τη διαφορά στον προσωπικό μας χώρο. Αντί να μελαγχολήσουμε που σιγά-σιγά μπαίνει για τα καλά το φθινόπωρο, παίρνουμε χρώματα, υφάσματα, μικρά διακοσμητικά μυστικά και διάθεση «σπιτόγατων» και μεταμορφώνουμε το σπίτι μας.

Το budget μας είναι μειωμένο αισθητά, γι' αυτό εστιάζουμε σε ιδέες διακόσμησης που δεν θα μας στοιχίσουν σε χρήμα και έπιπλα, παρά μόνο σε φθινοπωρινή φαντασία. Είστε έτοιμοι για το... makeover της σεζόν;

Σαλόνι: Ντύστε τις λευκές πολυθρόνες σας ή τις καρέκλες που βαρεθήκατε στο παλιό τους χρώμα με καλύμματα στους γήινους τόνους ή με λευκές και πράσινες ρίγες. Αντικαταστήστε τις απέριττες καλοκαιρινές κουρτίνες με πιο «βαριά» υφάσματα, που δίνουν τον φθινοπωρινό τόνο στο δωμάτιο.

Κουζίνα: Οι πινελιές ανανέωσης και εδώ δεν αφορούν καινούρια τραπεζαρία ή ξύλινα έπιπλα. Μπορείτε με όμορφα σουπλά, ένα εμπριμέ τραπεζομάντιλο, ένα μπολ με φθινοπωρινά φρούτα ή ένα καινούριο σετ πιάτων με το ανάλογο σχέδιο να κάνετε τη διαφορά.

Κρεβατοκάμαρα: Τοποθετήστε αφράτα χαλάκια στα πόδια του κρεβατιού. Μία κουβερτούλα στο κάτω μέρος του κρεβατιού θα ζεστάνει επίσης την ατμόσφαιρα, ενώ η ανανέωση των μαξιλαριών και των σεντονιών με ήρεμα, ζεστά χρώματα θα σας κάνει να μην θέλετε να σηκωθείτε από το κρεβάτι. Μικρά διακοσμητικά μαξιλαράκια στους τόνους που χαρακτηρίζουν το δωμάτιο και αρωματικά κεριά είναι επίσης μια ταιριαστή νότα – το ίδιο ισχύει και για το καθιστικό σας.

Με το καλημέρα... Η σωστή διακόσμηση ξεκινά από την είσοδο. Αυτό το σημείο του σπιτιού θα πρέπει να δίνει τον φθινοπωρινό τόνο που θα χαρακτηρίσει και τους υπόλοιπους χώρους, ενώ είναι το ιδανικό μέρος για να προσαρμόσετε άκρως χρηστικά έπιπλα και στοιχεία. Τοποθετήστε ένα όμορφο καφέ πατάκι καλωσορίσματος στην πόρτα, έναν ξύλινο καλόγερο κάπου κοντά, καθώς επίσης και μια ομπρελοθήκη, αφού οι πρώτες βροχές άλλαξαν ήδη την ατμόσφαιρα.

Ο φθινοπωρινός κήπος: Οι πρώτες βροχές άρχισαν, κι αυτό μας επιτρέπει να μεταμορφώσουμε τον κήπο ή τη βεράντα μας σε φθινοπωρινή φυσική όαση – εξάλλου η βροχή εγγυάται το... πότισμα.

Μαρούσια Χαραλαμπίδου
Διακοσμήτρια εσωτερικών χώρων
και σύμβουλος feng shui

Ζωγραφική πέντε αιώνων

Σημαντικά έργα δυτικοευρωπαϊκής ζωγραφικής εκτίθενται στην Πινακοθήκη του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄

Δύσκολα οποιαδήποτε περιγραφή θα μπορούσε να συγκριθεί με την άμεση συμφιλίωση του ματιού μας με τη μορφή ενός έργου. Η γοητεία και ταυτόχρονα το μυστήριο του κάθε πίνακα είναι ότι ποτέ δεν μπορεί να ερμηνευθεί αναλυτικά, αλλά ο θεατής με την παρατήρηση μπορεί να οδηγηθεί στα δικά του συμπεράσματα, αναγνωρίζοντας ίσως και κάτι από τον εαυτό του. **ΓΡΑΦΕΙ Ο ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΕΛΑΓΙΔΗΣ**

Μπορεί οι ταξιδιωτικές προσφορές και υπηρεσίες κρατήσεων να προσφέρουν στις μέρες μας εύκολη πρόσβαση σε μουσεία και πινακοθήκες ολόκληρης της Ευρώπης, παρ᾽ όλα αυτά οι φιλότεχνοι πολίτες της Λευκωσίας και όχι μόνο, με €4 είσοδο (η τιμή εισόδου συμπεριλαμβάνει πρόσβαση σε όλα τα τμήματα του μουσείου) έχουν τη δυνατότητα να γνωρίσουν σε μεγάλο βαθμό μέρος της δυτικοευρωπαϊκής καλλιτεχνικής δημιουργίας, που καλύπτει ένα μεγάλο χρονικό φάσμα, στην Πινακοθήκη του Πολιτιστικού Κέντρου του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄. Αναφερόμαστε συγκεκριμένα στην αίθουσα με τα έργα της δυτικοευρωπαϊκής ζωγραφικής.

Ίδρυμα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄

Το Πολιτιστικό Κέντρο του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ βρίσκεται εντός της παλιάς Λευκωσίας, δίπλα από το Αρχιεπισκοπικό Μέγαρο και απέναντι από το Παγκύπριο Γυμνάσιο. Το Πολιτιστικό Κέντρο είναι γνωστό κυρίως λόγω του Βυζαντινού Μουσείου –το οποίο συστεγάζεται με την Πινακοθήκη και τη Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος– και στο οποίο εκτίθενται τα γνωστά ψηφιδωτά από την αψίδα του ναού της Παναγίας Κανακαριάς στη Λυθράγκωμη, τα οποία Τούρκοι αρχαιοκάπηλοι εξήγαγαν και προσπάθησαν να πουλήσουν στο εξωτερικό μετά την εισβολή. Τμήματα των ψηφιδωτών επαναπατρίστηκαν σταδιακά κατά τη χρονική περίοδο 1985-1997.

Επίσης εκτίθενται 36 σπαράγματα από τις τοιχογραφίες της Δευτέρας Παρουσίας και της Ρίζας Ιεσσαί (αρχές 16ου αιώνα) από τον ναό του Χριστού Αντιφωνητή στην Καλογραία και οι πρόσφατα επαναπατρισθείσες τοιχογραφίες της αψίδας και του τρούλου του Αγίου Ευφημιανού της Λύσης που χρονολογούνται στον 13ο αιώνα καθώς και εικόνες από διάφορες τουρκοκρατούμενες εκκλησίες.

Η Πινακοθήκη του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ εγκαινιάστηκε στις 18 Ιανουαρίου το 1982. Συγκεκριμένα, η μόνιμη συλλογή της Πινακοθήκης χωρίζεται σε τέσσερις ενότητες:

(α) Δυτικοευρωπαϊκή ζωγραφική, 15ος-19ος αιώνας

(β) Πίνακες, χαρακτικά και χάρτες Δυτικοευρωπαίων ζωγράφων (18ος-19ος αιώνας) με θέμα την Ελληνική επανάσταση του 1821

(γ) Ελληνική ζωγραφική (19ος-20ός αιώνας)

(δ) Κυπριακή ζωγραφική (20ός-21ος αιώνας)

Η συλλογή με τα έργα δυτικοευρωπαϊκής ζωγραφικής βρίσκεται στην εξωτερική πτέρυγα του πρώτου ορόφου της Πινακοθήκης. Οι πίνακες επιλέχθηκαν στη βάση θρησκευτικής ή μυθολογικής θεματολογίας. Επίσης, περιλαμβάνονται προσωπογραφίες και τοπία. Τα έργα τέχνης ανήκαν στον γνωστό συλλέκτη Νίκο Δίκαιο, πρόξενο της Κύπρου στη Λυών της Γαλλίας και αγοράστηκαν από τον Εθνάρχη Μακάριο Γ΄ σταδιακά τη δεκαετία

του 1960 με συμφωνία που έγινε το 1963.
Όλοι οι πίνακες της Πινακοθήκης, όπως και όλα τα έργα τέχνης του Ιδρύματος, είναι καταγεγραμμένα και καταλογογραφημένα σε ηλεκτρονική μορφή στο αρχείο και στην ιστοσελίδα του Πολιτιστικού Κέντρου του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄, όπου και παρέχονται πληροφορίες προς τους ερευνητές για ειδικές μελέτες επί των εκθεμάτων (www.makariosfoundation.org.cy).
Οργανωμένα σύνολα επισκεπτών μπορούν να ξεναγηθούν στους χώρους του Βυζαντινού Μουσείου και της Πινακοθήκης από το εποπτικό τους προσωπικό.

Αίθουσα δυτικοευρωπαϊκής τέχνης

Η αίθουσα δυτικοευρωπαϊκής τέχνης καλύπτει πέντε αιώνες, από τον 15ο μέχρι τον 19ο αιώνα, όπου αποτυπώνονται τα καλλιτεχνικά ρεύματα και το πνεύμα της εποχής, ενώ είναι ευδιάκριτες οι διαφορές που μας χωρίζουν από την εποχή του κάθε έργου μέχρι σήμερα. Τα παλαιότερα έργα της συλλογής τοποθετούνται χρονικά στον 15ο αιώνα, στην περίοδο της Αναγέννησης, εποχής κατά την οποία σημειώθηκε εξαιρετική άνθηση της ζωγραφικής. Οι καλλιτέχνες μελετούν την ανατομία του ανθρώπινου σώματος και εμφανίζεται η χρήση λαδιού στη μίξη των χρωμάτων. Ένα από τα σπουδαιότερα έργα, αντιπροσωπευτικό της εποχής, που εκτίθεται στην Πινακοθήκη του Ιδρύματος είναι «Ο Θρήνος», που καταγράφεται ως έργο του Sebastiano del Piombo. Ο καλλιτέχνης αποφεύγει τις λεπτομέρειες που περισπούν την προσοχή και με τη βοήθεια του φωτός η μορφή του Ιησού είναι το δεσπόζον στοιχείο. Στο έργο απεικονίζονται επίσης η Παναγία και η Μαρία η Μαγδαληνή.
Η συλλογή εμπλουτίζεται με έργα της περιόδου του Μανιερισμού (16ος αιώνας) όπως «Η Παναγία με το Βρέφος και την Ελισάβετ με τον Ιωάννη», με τεχνοτροπία μεταβατικού χαρακτήρα, ανάμεσα σε Αναγέννηση και Μπαρόκ, με κύρια γνωρίσματα την κατάργηση των αρμονικών αναλογιών και συγκρουόμενες παραθέσεις έντονων χρωμάτων.
Δυναμικότητα, εντυπωσιακές φωτοσκιάσεις, λυρισμός είναι γνωρίσματα της τέχνης του Μπαρόκ που ακολουθεί τον 17ο αιώνα. Σημαντικά έργα του 17ου αιώνα που εκτίθενται στην Πινακοθήκη είναι το «Τοπίο», που καταγράφεται ως έργο του Claude Lorrain, το «Ecce Homo», οι «Μορφές Αγίων» και ο «Νάρκισσος». Ο «Νάρκισσος», πρόσωπο της ελληνικής μυθολογίας, είναι ένα εντυπωσιακό έργο της γαλλικής σχολής με διαστάσεις 191 x 147,5 εκ., στο οποίο δημιουργείται μια αίσθηση μυστηρίου μέσω του σκούρου φόντου και των έντονων αντιθέσεων φωτός και σκιάς.

Έργο του Guido Reni, Μαρία Μαγδαληνή (17ος αιώνας).

Η συλλογή δυτικοευρωπαϊκής ζωγραφικής περιλαμβάνει επίσης έργα του καλλιτεχνικού κινήματος που στην Ευρώπη ονομάστηκε Ροκοκό (αρχές του 18ου αιώνα), με έντονο το διακοσμητικό στοιχείο, καθώς και του κινήματος του Νεοκλασικισμού που ακολούθησε. Η τελευταία περίοδος που αποτυπώνεται μέσω των έργων της Πινακοθήκης είναι η περίοδος του Ρομαντισμού. Σημαντικό απόκτημα αυτής της περιόδου του 19ου αιώνα είναι ένας μικρός ενυπόγραφος πίνακας του Eugene Delacroix, με τίτλο «Αγροτική Συναυλία».

Σχολές και ζωγράφοι

Οι σχολές που εκπροσωπούνται μέσω των έργων της συλλογής είναι η ιταλική, η γαλλική, η φλαμανδική, η γερμανική, η ολλανδική και η ισπανική. Η ταυτοποίηση του ζωγράφου ενός πίνακα εξαρτάται κυρίως από την υπογραφή, τις πληροφορίες και γενικά από την τεχνοτροπία του έργου.
Στην Πινακοθήκη του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ εκτίθενται πολλά γνήσια έργα, τα οποία είναι χρονολογημένα και υπογεγραμμένα. Υπάρχουν έργα που αποδίδονται στους Sebastiano del Piombo,

Ο Νάρκισσος (17ος αιώνας, γαλλική σχολή).

Η Αγροτική Συναυλία, έργο του Delacroix (19ος αιώνας).

Ο Θρήνος καταγράφεται ως έργο του Sebastiano del Piombo (16ος αιώνας).

Francesco Vanni, Claude Lorrain, Nicolas Poussin, Theodore Gericault, Jean-Auguste-Dominique Ingres, και Eugene Delacroix. Εδώ αξίζει να σημειώσουμε ότι οι κορνίζες που πλαισιώνουν τον κάθε πίνακα είναι αυθεντικές και αποτελούν, από μόνες τους, έργα τέχνης, όντας περίτεχνα σκαλισμένες και επιχρυσωμένες και παρουσιάζουν την καλλιτεχνική τεχνοτροπία της εποχής στην οποία δημιουργήθηκαν.

Υπάρχουν βέβαια και πίνακες της συλλογής των οποίων η ταυτότητα του δημιουργού παραμένει άγνωστη. Η παράδοση των εργαστηρίων όπου εκκολαπτόμενοι ζωγράφοι μάθαιναν, επηρεάζονταν και συνεργάζονταν με τους δασκάλους τους, οδήγησε σε υφολογικές ομοιότητες, με αποτέλεσμα πίνακες μαθητών να συγχέονται με πίνακες του δασκάλου. Οι «Τρεις Χάριτες», έργο που εκτίθεται στην Πινακοθήκη του Ιδρύματος, αποδίδεται στον κύκλο του Tintoretto, ενός από τους μεγαλύτερους Βενετσιάνους ζωγράφους του 16ου αιώνα, ο οποίος υπήρξε πρότυπο και για τον Ελ Γκρέκο. Επίσης ένα έργο μικρών διαστάσεων (25,5 x 22,5 εκ.), με τίτλο «Κεφάλι Κοριτσιού», καταγράφεται ως έργο του κύκλου του Rubens.

Σημαντικό είναι πως ο επισκέπτης, εκτός των άλλων, μπορεί να δει και προσχέδια φημισμένων ζωγράφων για έργα που ακολούθως μεταφέρθηκαν σε μεγάλες διαστάσεις, όπως «Η Σχεδία της Μέδουσας» του Gericault, πρωτεργάτη του Ρομαντισμού, του οποίου το τελικό έργο βρίσκεται στο Λούβρο.

Η Πινακοθήκη είναι ανοικτή Δευτέρα-Παρασκευή: 9:00-13:00 και 14:00-16:30.
Επιπλέον πληροφορίες μπορεί να βρει κανείς στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄: http://www.makariosfoundation.org.cy
Ευχαριστίες στον δρα Ιωάννη Α. Ηλιάδη, διευθυντή Βυζαντινού Μουσείου και Πινακοθήκης.

Βιβλιογραφία:

1500 χρόνια Ιστορίας και Τέχνης, Βυζαντινό Μουσείο και Πινακοθήκη Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄, τεύχος 146, 21 Μαρτίου 2004, Ιωάννης Α. Ηλιάδης, «Χρονικό» με την εφημερίδα «Πολίτης».

Οδηγός Βυζαντινού Μουσείου και Πινακοθήκης Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄, Ίδρυμα Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄, Λευκωσία 2008.

Παγκόσμια Εγκυκλοπαίδεια της Τέχνης, Eleanor C. Munro, Εκδόσεις Φυτράκη, Αθήνα 1964.

Η Γλώσσα της Ζωγραφικής, Jude Welton, Δεληθανάσης-Ερευνητές, Αθήνα 1994.

Κάθε δρόμος έχει τη δική του ιστορία

Η «Π» παρουσιάζει πρόσωπα, μέρη και καταστάσεις που κρύβονται πίσω από οδούς της Λευκωσίας. Με τη βοήθεια της «Οδωνυμικής εγκυκλοπαίδειας των πόλεων και κωμοπόλεων της Κύπρου», του Αχιλλέα Λυμπουρίδη, εμπλουτίζουμε τις γνώσεις μας μαθαίνοντας σημαντικές πληροφορίες για ανθρώπους, τόπους, καθώς και για ιστορικές ημερομηνίες και πρόσωπα της μυθολογίας.

Οδός Ιούλιου Τυπάλδου

Ο Επτανήσιος ποιητής Ιούλιος Τυπάλδος (1814-1883) γεννήθηκε στην Κεφαλονιά από μητέρα Ιταλίδα, την κόμισσα Τερέζα Ριγκέτι. Όπως αναφέρεται στην Οδωνυμική εγκυκλοπαίδεια, ο Τυπάλδος σπούδασε νομικά στην Ιταλία και μετά εγκαταστάθηκε στην Κέρκυρα όπου υπηρέτησε διορισμένος στον δικαστικό κλάδο μέχρι την ένωση των Επτανήσων με την Ελλάδα το 1864.
Ανήκε στους λεγόμενους σολωμικούς ποιητές της Επτανησιακής Σχολής. Μεταξύ των έργων του είναι το «Μαρτύριο του Ρήγα», «Ο Θάνατος του Μπότσαρη» και «Η Ένωση με την Ελλάδα». Μερικά από τα λυρικά ρομαντικά ποιήματά του μελοποιήθηκαν από Ζακυνθινούς μουσουργούς. Τα τελευταία 15 χρόνια της ζωής του τα πέρασε στη Φλωρεντία. Το 1883 γύρισε στην Κέρκυρα όπου πέθανε την ίδια χρονιά.

Η οδός είναι πάροδος της οδού Καρπενησίου, μεταξύ των λεωφόρων Μακαρίου Γ΄ και Τζων Κέννεντυ.

Οδός Άνθιμου Γαζή

Ο Άνθιμος Γαζής (1758-1828) καταγόταν από το Πήλιο. Από πολύ νεαρός έγινε μοναχός ενώ το 1797 έγινε αρχιμανδρίτης στη Βιέννη. Σύμφωνα με την Οδωνυμική εγκυκλοπαίδεια ο Γαζής πίστευε πως το ελληνικό γένος, για να γίνει άξιο της ελευθερίας του, έπρεπε πρώτα να μορφωθεί. Για τον σκοπό αυτό έγραφε και έστελνε στην Ελλάδα πολλά εκλαϊκευτικά μορφωτικά συγγράμματα. Το 1811 εξέδωσε στη Βιέννη την εφημερίδα «Λόγιος Ερμής». Μυήθηκε στη Φιλική Εταιρεία και έγινε από τα κορυφαία στελέχη της. Κατά την επανάσταση πέτυχε να ξεσηκώσει το Πήλιο. Έγινε μέλος του Αρείου Πάγου της Ελλάδας αμέσως μετά την ίδρυσή του.

Η οδός είναι πάροδος της λεωφόρου Γεώργιου Γρίβα Διγενή κοντά στη διασταύρωση με την οδό Προδρόμου.

A Balancing Act

Kostas Neofitidis

Πύλη Αμμοχώστου

23 Νοεμβρίου - 19 Δεκεμβρίου

στο πλαίσιο της Κυπριακής Προεδρίας

του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2012

Χορηγός

Eurobank

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

Σκιαγραφεί τη μακρά ιστορία του πολιτισμού του νησιού μας από τους προϊστορικούς χρόνους έως την πρώιμη χριστιανική περίοδο. Σημαντικά εκθέματα αποτελούν τα ειδώλια της Αγίας Ειρήνης, το άγαλμα της Αφροδίτης των Σολών, μια συλλογή χρυσών κοσμημάτων και ευρήματα από τους βασιλικούς τάφους της Σαλαμίνας.

Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή 8:00-16:00, Τετάρτη 8:00-17:00, Σάββατο 9:00-16:00, Κυριακή 10:00-13:00

Διεύθ.: Μουσείου 1, τηλ.: 22865864/888

ΛΕΒΕΝΤΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

«Ευρωπαϊκό Μουσείο της Χρονιάς 1991»

Τα αντικείμενα που φιλοξενούνται στους μόνιμους εκθεσιακούς χώρους του μουσείου προσφέρουν στον επισκέπτη ένα ταξίδι μέσα από την ιστορία της Λευκωσίας, από τη χαλκολιθική περίοδο (3900 π.Χ.) μέχρι σήμερα. Τη διαδρομή στην ιστορία της Λευκωσίας εμπλουτίζουν διαδραστικοί σταθμοί-παιχνίδια, καθώς και μια παραγωγή εικονικής πραγματικότητας.

Τρίτη-Κυριακή 10:00-16:30

Διεύθ.: Ιπποκράτους 19, Λαϊκή Γειτονιά, τηλ.: 22661475, 22673375

ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ (Οικία Χατζηγεωργάκη Κορνέσιου)

Τα δωμάτια του πάνω ορόφου του αρχοντικού διαμορφώθηκαν ως εκθεσιακοί χώροι, στους οποίους εκτίθενται διάφορα αντικείμενα της βυζαντινής και της μεσαιωνικής περιόδου, όπως και των οθωμανικών και νεότερων χρόνων. Ξεχωριστό σημείο αναφοράς είναι το Δωμάτιο Φιλοξενίας ή Οντάς.

Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή 8:30-15:30, Τετάρτη 8:30-17:00, Σάββατο 9:30-15:30

Διεύθ.: Πατριάρχου Γρηγορίου 20, τηλ.: 22305316

ΚΡΑΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Το διατηρητέο νεοκλασικό κτίριο της Κρατικής Πινακοθήκης φιλοξενεί μια αντιπροσωπευτική συλλογή έργων Κυπρίων καλλιτεχνών που αναδεικνύει και τεκμηριώνει την εξελικτική πορεία της κυπριακής τέχνης από τις αρχές του 20ού αιώνα.

Δευτέρα-Παρασκευή 10:00-17:00, Σάββατο 10:00-13:00

Διεύθ.: Γωνιά Κρήτης και Στασίνου, τηλ.: 22458228

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ Γ΄

Βυζαντινό Μουσείο και Συλλογές

Κατέχει την πιο πλούσια συλλογή βυζαντινών φορητών εικόνων από ολόκληρη την Κύπρο, καθώς και τα μοναδικά παλαιοχριστιανικά ψηφιδωτά από την εκκλησία της Παναγίας της Κανακαριάς της κατεχόμενης Καρπασίας. Οι συλλογές τέχνης περιλαμβάνουν ελαιογραφίες, χάρτες, σχέδια και άλλα έργα με ιστορικό ενδιαφέρον.

Ευρωπαϊκή Γκαλερί Τέχνης

Παρουσιάζει 120 πίνακες λαδομπογιάς διαφόρων ευρωπαϊκών σχολών τέχνης της περιόδου 16ος-19ος αιώνας. Στο υπόγειο στεγάζεται η πλούσια βιβλιοθήκη της Φανερωμένης με μεγάλο αρχείο κυπριακών εκδόσεων και εφημερίδων.

Γκαλερί Ελληνικής Επανάστασης

Περιλαμβάνει χάρτες, χαλκογραφίες και πίνακες που απεικονίζουν άτομα και γεγονότα από την ελληνική Επανάσταση, καθώς και πίνακες Ελλήνων ζωγράφων με θέματα από την ελληνική μυθολογία.

Δευτέρα-Παρασκευή 9:00-16:30, Σάββατο 9:00-13:00

Διεύθ.: Πλατεία Αρχ. Κυπριανού, χώρος Αρχιεπισκοπικού Μεγάρου, τηλ.: 22430008

ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΘΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Περιλαμβάνει έγγραφα, φωτογραφίες και άλλα ενθυμήματα του Εθνικού Απελευθερωτικού Αγώνα 1955-1959.

Δευτέρα-Παρασκευή 8:00-14:00, Τετάρτη 15:00-17:30 (κλειστό τα απογεύματα, τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο)

Διευθ.: Πλατεία Αρχ. Κυπριανού, τηλ.: 22305878

ΜΟΥΣΕΙΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΙΑΣ

Η συλλογή αποκαλύπτει την εξέλιξη του κυπριακού νομίσματος από τα πρώτα νομίσματα του 6ου αιώνα π.Χ. μέχρι τη σύγχρονη εποχή, μέσα από 370 νομίσματα, χωρισμένα σε εννέα χρονολογικά τμήματα και εκτεθειμένα σε 20 βιτρίνες, η καθεμιά από αυτές αφιερωμένη σε μια συγκεκριμένη ιστορική περίοδο από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα.

Καθημερινά 10:00-19:00

Διεύθ.: Πολιτιστικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου, Φανερωμένης 86-88-90, τηλ.: 22128157

ΜΟΥΣΕΙΑ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Εκτός από το μουσείο της ιστορίας του σχολείου, υπάρχει αρχαιολογική και νομισματική συλλογή, συλλογές παλαιών χαρτών και παλαιών όπλων, αλλά και πινακοθήκη με έργα διακεκριμένων Κυπρίων ζωγράφων, που διετέλεσαν καθηγητές και μαθητές του σχολείου, και μουσείο φυσικής ιστορίας. Ένα δείγμα γοτθικής γλυπτικής, μοναδικό στην Κύπρο, συμπληρώνει τις συλλογές του μουσείου.

Δευτέρα, Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή 9:00-15:30, Τετάρτη 9:00-17:00, Σάββατο 9:00-13:00
Διεύθ.: Αγίου Ιωάννου και Θησέως (δίπλα από το Παγκύπριο Γυμνάσιο), τηλ.: 22466014, 22466021

ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΝΕΦΕΛΗΣ ΤΖΙΑΠΡΑ ΠΙΕΡΙΔΗ

Η συλλογή καλύπτει ένα ευρύ φάσμα της κυπριακής ιστορίας και αρχαιολογίας, από την πρώιμη εποχή του Χαλκού (2500 π.Χ.) έως και τη μεσαιωνική περίοδο (16ος αιώνας). Περιλαμβάνει εξαιρετικά δείγματα μυκηναϊκής κεραμικής όπως επίσης και αντιπροσωπευτικά δείγματα κεραμικής της γεωμετρικής, αρχαϊκής, κλασσικής, ρωμαϊκής και μεσαιωνικής περιόδου, πήλινα ειδώλια, μια σημαντική συλλογή λίθινων γλυπτών και σφραγίδων, κοσμήματα, νομίσματα και χάλκινα αντικείμενα.
Καθημερινά 10:00-19:00
Διεύθ.: Πολιτιστικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου, Φανερωμένης 86-88-90, τηλ.: 22128157

ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΕΧΝΩΝ ΛΟΥΚΙΑΣ ΚΑΙ ΜΙΧΑΛΑΚΗ ΖΑΜΠΕΛΑ

Το Μουσείο Τεχνών φιλοδοξεί να παίξει καθοριστικό ρόλο στα πολιτισμικά και στα πολιτιστικά δρώμενα της πόλης. Εκτός από τους θησαυρούς της μόνιμης συλλογής του –κυρίως έργα τέχνης σύγχρονων Κυπρίων καλλιτεχνών– το μουσείο φιλοξενεί στην Gallery του σημαντικές περιοδικές εκθέσεις Κυπρίων αλλά και ξένων καλλιτεχνών, ενώ παράλληλα οργανώνει εκδηλώσεις που προάγουν την τέχνη και τον πολιτισμό. Επίσης, ξαφνιάζει με τα πρωτότυπα εκπαιδευτικά προγράμματα που οργανώνει.
Τρίτη-Παρασκευή: 10:00-13:00, 16:00-20:00
Σάββατο-Κυριακή: 10:00-16:00
Διεύθ.: Λεωφόρος Αρχ. Μακαρίου Γ΄ 27 (Πεντάδρομος), Καϊμακλί, τηλ.: 22456098

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ LAIKI BANK - ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΥΡΩΝΟΣ

Παρουσιάζει την έκθεση «Τέχνη Εστί... Η τέχνη της Κύπρου μέσα από τους αιώνες». Η σκηνογραφημένη αυτή έκθεση παρουσιάζει την εξέλιξη και τον κοινωνικό ρόλο της κυπριακής τέχνης από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας, με επιλογές από τη Συλλογή Αρχαιοτήτων, την Εθνογραφική Συλλογή, καθώς και τη Συλλογή Σύγχρονης Τέχνης της Laiki Bank.
Δευτέρα-Παρασκευή: 10:00-13:00, 16:00-20:00 και Σάββατο: 10:00-14:00.
Διεύθ.: Λεωφόρος Βύρωνος 32, τηλ.: 22718601/5

ΜΟΥΣΕΙΟ-ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΛΗΔΡΑΣ

Συνδυάζει τη μοντέρνα αισθητική διάσταση με την απρόσκοπτη και ολοκληρωμένη θέα της πόλης. Εξοπλισμένο με τηλεσκόπια και επεξηγηματικούς πίνακες, ηχογραφημένη ιστορική αφήγηση σε διάφορες γλώσσες, φωτογραφίες και περιγραφές ώστε οι επισκέπτες να ενημερώνονται για την κοινωνική και ιστορική ανάπτυξη της Λευκωσίας.
Μάης-Σεπτέμβρης: Δευτέρα-Κυριακή 10:00-20:00, Οκτώβρης-Απρίλης: Δευτέρα-Σάββατο 9:30-17:00
Διεύθ.: Οδός Λήδρας, Πύργος Σιακόλα, τηλ.: 22679369

ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΟΤΟΣΙΚΛΕΤΑΣ

Εκτίθενται 150 μοτοσικλέτες από το 1914-1983. Αξιόλογα κομμάτια θεωρούνται τρεις μηχανές της αστυνομίας, οι οποίες συνόδευαν τον Αρχιεπίσκοπο Μακάριο, η μηχανή του ήρωα της ΕΟΚΑ Στυλιανού Λένα και στρατιωτικές μοτοσικλέτες του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.
Δευτέρα-Παρασκευή 9:00-13:00, 15:00-19:00, Σάββατο 9:00-14:00
Διεύθ.: Γρανικού 44, τηλ.: 22680222, 99543215

ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΥΠΡΟΥ (Μουσείο Λαϊκής Τέχνης)

Περιλαμβάνει μεγάλη συλλογή κυπριακής λαϊκής τέχνης του 19ου αιώνα και των αρχών του 20ού. Ξυλόγλυπτα, εργόχειρα και κεντήματα, είδη αγγειοπλαστικής, κυπριακές ενδυμασίες και υφαντά στον αργαλειό είναι μερικά από τα εκθέματα.
Τρίτη-Παρασκευή 9:30-16:00, Σάββατο 9:00-13:00
Διεύθ.: Πλατεία Αρχ. Κυπριανού, τηλ.: 22432578

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Στεγάζει έκθεση αφιερωμένη στην ανάπτυξη των ταχυδρομικών υπηρεσιών στην Κύπρο και μια συλλογή γραμματοσήμων από το 18ο αιώνα έως σήμερα.
Δευτέρα-Παρασκευή 9:00-15.00, Σάββατο 9:00-13:00
Διεύθ.: Αγίου Σάββα 3Β, τηλ.: 22304711, 22760522

ΠΑΙΔΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΡΟΤΑ

Τα εκθέματα –τρισδιάστατες κατασκευές, διαδραστικά παιχνίδια κ.ά.– ανανεώνονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα και αφορούν οποιαδήποτε θεματολογία βοηθά το παιδί να αγαπήσει τον κόσμο στον οποίο ζει.
Δευτέρα-Παρασκευή 8:00-1:00, Τετάρτη 16:00-18:30 (για σχολικές ή άλλες ομάδες κατόπιν κράτησης), Σάββατο 10:00-1:00 (για ελεύθερους επισκέπτες)
Διεύθ.: Θησέως 68, Ταχτ-ελ-Καλέ, τηλ.: 22349434

ΑΓΙΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (ΣΙΝΑ)
Μετόχιο της Ιεράς Μονής Σινά, στην οδό Ταγματάρχου Δημ. Πουλίου 28, στη Λευκωσία.
Τηλέφωνο: 22781224

ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ ΚΑΪΜΑΚΛΙΟΥ
Η ανέγερση της εκκλησίας άρχισε το 1897 και ολοκληρώθηκε το 1920. Βρίσκεται στην πλατεία Αγίας Βαρβάρας στο Καϊμακλί. Είναι ανοικτή καθημερινά.
Τηλέφωνο: 22436486

ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ
Βρίσκεται στην αυλή του Παγκυπρίου Γυμνασίου. Κτίστηκε το 1993. Γιορτάζει των Αγίων Νικολάου και Χαραλάμπους και του Αγίου Πνεύματος (Κατακλυσμός).

ΑΓΙΟΙ ΟΜΟΛΟΓΗΤΕΣ
Η εκκλησία είναι αφιερωμένη στους τρεις Αγίους Ομολογητές Γουρία, Σαμωνά και Άβιβο. Βρίσκεται μεταξύ των οδών Ανδρέα Μιαούλη, Τήνου, Μάρκου Μπότσαρη και Αγίων Ομολογητών στην ομώνυμη ενορία.
Τηλέφωνο: 22663059

ΑΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

Η εκκλησία κτίστηκε το 18ο αιώνα. Βρίσκεται στην οδό Αγίου Αντωνίου στην παλιά Λευκωσία. Είναι ανοικτή καθημερινά μέχρι τις 11:00 το πρωί.
Τηλέφωνο: 22432838

ΑΓΙΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ
Μετόχιο της Μονής Μαχαιρά, στον πεζόδρομο της οδού Ονασαγόρου. Ο ναός κτίστηκε από τον Εθνομάρτυρα Κυπριανό, το 1804.
Τηλέφωνο: 22664737

ΑΓΙΟΣ ΚΑΣΣΙΑΝΟΣ

Κτίστηκε το 19ο αιώνα. Πολύτιμο κειμήλιο της εκκλησίας είναι ο «σκούφος» του Αγίου Κασσιανού, ο οποίος θεωρείται θαυματουργός. Βρίσκεται στην οδό Αγίου Κασσιανού, στην παλιά Λευκωσία. Είναι ανοικτός καθημερινά, 8:00-13:00.
Τηλέφωνο: 22774947

ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΥ
Βρίσκεται στη γωνία της οδού Κλεισόβης με τη λεωφόρο Καλλιπόλεως στον Λυκαβηττό. Τα εγκαίνια του ναού τελέστηκαν στις 29 Απριλίου 1965.
Τηλέφωνο: 22753284

ΑΓΙΟΣ ΠΟΛΥΔΩΡΟΣ
Βρίσκεται στο Καϊμακλί, στην περιοχή Βορείου Πόλου.
Τηλέφωνο: 22436486

ΑΓΙΟΣ ΣΑΒΒΑΣ
Φιλοξενεί τις θαυματουργικές εικόνες του Αγίου Γεωργίου του Εξορινού και του Αγίου Φανουρίου. Βρίσκεται στην παλιά Λευκωσία, στη γωνία των οδών Αισχύλου και Αγίου Σάββα. Ανοικτός καθημερινά, 6:30-12μ. και από τις 14:00-17:30.
Τηλέφωνο: 22755120

ΑΓΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ
Ο Ιερός Ναός Αγίου Σπυρίδωνα (Παλαιού Κοιμητηρίου) βρίσκεται ανάμεσα στη λεωφόρο Μακαρίου Γ΄ (πίσω από τον Αστυνομικό Σταθμό Λυκαβηττού) και την οδό Αυλώνος.
Τηλέφωνο: 22767041

ΑΓΙΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ
Ο κοιμητηριακός ναός Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης («Νέον Κοιμητήριον Λευκωσίας»), στην Παλλουριώτισσα, βρίσκεται στη λεωφόρο Λάρνακος. Εγκαινιάστηκε στις 23 Μαΐου 1954. Φιλοξενεί μικρό τεμάχιο του Τιμίου Ξύλου. Ο ναός είναι ανοικτός καθημερινά.
Τηλέφωνο: 22344441

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
Εκκλησάκι στην αυλή του Δημοτικού Σχολείου Αγίου Ανδρέα.
Η κατάθεση του θεμέλιου λίθου έγινε την 27η Οκτωβρίου 1994.

ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΪΜΑΚΛΙΟΥ
Το έτος ανέγερσης υπολογίζεται μέσα στην περίοδο της Φραγκοκρατίας (1191-1489). Βρίσκεται στη γωνία των οδών Αρχαγγέλου Μιχαήλ και Σπύρου Πρωτοπαπά.
Τηλέφωνο: 22346026

ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ ΤΡΥΠΙΩΤΗ

Κατά τον Αρχιμανδρίτη Κυπριανό, η σημερινή εκκλησία του Τρυπιώτη (αφιερωμένη στον Αρχάγγελο Μιχαήλ) αντικατέστησε είτε

το μοναστήρι Σεργίου Φλάτρου είτε εκείνο της Παναγίας των Ανδρείων. Βρίσκεται στη γωνία των οδών Αρχαγγέλου Μιχαήλ και Σόλωνος στην παλιά Λευκωσία.
Τηλέφωνο: 22663601

ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ

Ο καθεδρικός ναός του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου κτίστηκε (γύρω στο 1662) στο χώρο της Μονής του Αγίου Ιωάννου του Πίπη. Βρίσκεται στην πλατεία Αρχιεπισκόπου Κυπριανού, δίπλα από την Αρχιεπισκοπή.
Τηλέφωνο: 22430587

ΜΟΝΗ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΚΑΪΜΑΚΛΙΟΥ

Μετόχι της Μονής Σταυροβουνίου, στην οδό Καλογραιών 3, στο Καϊμακλί. Κτίστηκε το 1928, όμως τα εγκαίνια του ναού έγιναν στις 17 Μαΐου 2010. Ανοίγει για Θεία Λειτουργία τέσσερις φορές το χρόνο, στη γιορτή της Μεταμορφώσεως του Κυρίου (6 Αυγούστου), του Αποστόλου Ανδρέα (30 Νοεμβρίου), στην Υπαπαντή του Κυρίου (2 Φεβρουαρίου) και των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης (21 Μαΐου).

ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ ΠΑΛΛΟΥΡΙΩΤΙΣΣΑΣ

Ο μεγαλύτερος ναός στην περιοχή του δήμου Λευκωσίας. Κτίστηκε το 1963. Βρίσκεται στη συμβολή των λεωφόρων Πουλίου Καποτά και Αγίου Ανδρέου στην Παλλουριώτισσα. Φιλοξενεί τη θαυματουργή εικόνα της Παναγίας της Χαρδακιώτισσας και τα λείψανα του Αγίου Δημητριανού. Ο ναός είναι ανοικτός καθημερινά.
Τηλέφωνα: 22459760

ΠΑΝΑΓΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ ΤΗΣ ΤΗΝΟΥ (ΠΑΛΛΟΥΡΙΩΤΙΣΣΑΣ)

Στην αυλή του Γυμνασίου και Λυκείου Παλλουριώτισσας βρίσκεται μια μικρή εκκλησία, η οποία είναι αφιερωμένη στην Παναγία Ευαγγελίστρια της Τήνου. Η θεμελίωση του ναού έγινε το 1965.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΠΑΛΛΟΥΡΙΩΤΙΣΣΑΣ

Είναι κτισμένη στο χώρο όπου κατά τη Φραγκοκρατία λειτουργούσε η Ιερά Μονή της Παναγίας Παλλουριώτισσας (από τις παλαιότερες γυναικείες μονές της Κύπρου). Βρίσκεται στην οδό Παναγίας.
Τηλέφωνο: 22459760

ΠΑΝΑΓΙΑ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ

Ο μεγαλύτερος σε μέγεθος ορθόδοξος ναός στην εντός τειχών Λευκωσία. Τα εγκαίνια του ναού έγιναν στις 5 Ιουνίου 1911. Βρίσκεται στην οδό Φανερωμένης και είναι ανοικτός καθημερινά.
Τηλέφωνο: 22673296

ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

Η ανέγερση του ναού ξεκίνησε γύρω στο 1972, όμως τα εγκαίνια έγιναν το 1980. Βρίσκεται στη λεωφόρο Προδρόμου.
Τηλέφωνο: 22670632

ΠΑΝΑΓΙΑ ΧΡΥΣΑΛΙΝΙΩΤΙΣΣΑ

Ο αρχαιότερος ναός βυζαντινού ρυθμού της εντός των τειχών Λευκωσίας. Βρίσκεται στην οδό Χρυσαλινιωτίσσης και είναι ανοικτός καθημερινά, 6:30-14:30.
Τηλέφωνο: 22430857

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Άγιος Γεώργιος ο Θεραπευτής (ναΐδριο στο λόφο της ΠΑΣΥΔΥ, στην οδό Ανδρέα Δημητρίου), **Αγία Θέκλα** (στη βάση των ενετικών τειχών της Λευκωσίας, κάτω από την οδό Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, στο γήπεδο του Ολυμπιακού) και **Άγιος Νικόλαος** (στην οδό Θησέως, στην παλιά Λευκωσία). **Άγιος Τριφύλλιος**, παρεκκλήσι στην αυλή του Δημοτικού Σχολείου Ελένειον. Εγκαινιάστηκε στις 13 Ιουνίου 1992. (Ο Άγιος Τριφύλλιος είναι ο πολιούχος άγιος της Λευκωσίας).

ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΣΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ Ή ΣΤΗ ΝΕΚΡΗ ΖΩΝΗ

Άγιος Γεώργιος Λευκωσίας (στη νεκρή ζώνη, στον κήπο του Δημοτικού Αγίου Κασσιανού), Άγιος Δημήτριος Καϊμακλίου, Άγιος Δημητριανός Ομορφίτας, Άγιος Ιάκωβος ο Πέρσης (στη Νεκρή Ζώνη), Απόστολος Ανδρέας Νεαπόλεως, Απόστολος Λουκάς (στην ομώνυμη κατεχόμενη ενορία) και Παναγία του Τράχωνα.

χρήσιμα τηλέφωνα δήμου Λευκωσίας

Γραφείο Εξυπηρέτησης και Πληροφόρησης Δημοτών
Δημαρχείο
(Πλατεία Ελευθερίας)
Καϊμακλί
Λήδρας
22 797 007

Τηλεφωνικό κέντρο
22 797 000

Γραφείο Δημάρχου
22 797 001

Δημοτικός Γραμματέας
22 797 002

Δημοτικός Μηχανικός
22 797 430

Γραφείο Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
22 797245

Πολιτιστική Υπηρεσία
22 797 004

Εκπαιδευτικό Κέντρο Παιδιών
22 797 400

Ολυμπιακό Κολυμβητήριο
22 774 472
Δημοτικό Κολυμβητήριο
22 797 646

Δημοτικό Κοιμητήριο
22 610 908
22 797 190
99 67 31 67

Σημεία διανομής «Πρωτεύουσας»

Μπορείτε να προμηθευτείτε δωρεάν το περιοδικό «Πρωτεύουσα» από τα πιο κάτω σημεία:

- Δημαρχείο Λευκωσίας
- Πολιτιστικό Κέντρο «Πύλη Αμμοχώστου»
- Αίθουσα «Μελίνα Μερκούρη»
- Πολυδύναμο Δημοτικό Κέντρο
- Πολυδύναμο Δημοτικό Κέντρο «Παλιά Αγορά Παλλουριώτισσας»
- Δημοτικό Κέντρο Τεχνών
- Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο
- Αχίλλειος Δημοτική Βιβλιοθήκη
- Πολιτιστικό Κέντρο «Μύλοι»
- Κινηματοθέατρο Παλλάς
- Γραφείο Πληροφοριών Λήδρας
- ΓΕΠΔ – Ηπείρου
- ΓΕΠΔ – Καϊμακλίου
- ΕΒΕΛ
- ΚΕΒΕ
- Φούρνοι Πανδώρα (Διγενή Ακρίτα)
- Φούρνοι Πανδώρα (Καντάρας Καϊμακλί)
- il Forno (Λήδρας)
- Playce Café (Κυριάκου Μάτση)
- Bamboo Restaurant (Λήδρας)
- China Spices (Πινδάρου)
- Gloria Jean's (Σπύρου Κυπριανού, Καντάρας Καϊμακλί)
- Da capo (Λεωφ. Μακαρίου Γ΄)
- Le café (Λεωφ. Μακαρίου Γ΄)
- Mondo café (Λεωφ. Μακαρίου Γ΄)
- Flo (Λήδρας)
- Starbucks (Θεμιστοκλή Δέρβη)
- Costa Café (Σπύρου Κυπριανού)
- Καλά Καθούμενα (Φανερωμένη)
- Οκτάνα

ωράριο υπηρεσιών του δήμου

Το ωράριο λειτουργίας των υπηρεσιών του δήμου Λευκωσίας είναι: Δευτέρα, Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή 7:30-14:30 και Τετάρτη από τις 7:30-14:30 και 15:00-18:00. Οι ώρες εξυπηρέτησης του κοινού στις πιο κάτω υπηρεσίες είναι:

Δημοτικό Ταμείο: Δευτέρα, Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή 8:00-13:00 και Τετάρτη από τις 8:00-13:00 και 15:00-17:00.

Τεχνική Υπηρεσία: Δευτέρα, Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή 11:00-13:00 και Τετάρτη από τις 11:00-13:00 και 15:00-18:00

Ταμείο Τεχνικής Υπηρεσίας: Δευτέρα, Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή 11:00-13:00 και Τετάρτη από τις 11:00-13:00 και 15:00-17:00.

ώρες λειτουργίας πολιτιστικών κέντρων

ΠΥΛΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
Ώρες λειτουργίας:
10:00-13:00, 17:00-20:00
Λεωφ. Αθηνάς, Λευκωσία
Τηλ.: 22797660

ΠΟΛΥΔΥΝΑΜΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
Ώρες λειτουργίας: 7:30-14:30
Οδός Νικηφόρου Φωκά 40, Λευκωσία
Τηλ.: 22797850, 22797860
http://www.facebook.com/profile.php?id=100002119834236

ΑΙΘΟΥΣΑ «ΜΕΛΙΝΑ ΜΕΡΚΟΥΡΗ»
Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα-Παρασκευή 10:00-13:00, 17:00-20:00
Γωνία Λεωφ. Αθηνάς και Βασιλέως Γεωργίου Β', Λευκωσία (απέναντι από το Πάρκο Χρυσαλινιώτισσας)
Τηλ.: 22797650

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΙΔΙΩΝ
Γωνία Πενταδακτύλου και Τεμπών
Τηλ.: 22797400

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΧΝΩΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ, ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΙΔΡΥΜΑ ΠΙΕΡΙΔΗ
Ώρες λειτουργίας: Τρίτη-Σάββατο 10:00-15:00, 17:00-23:00
Κυριακή: 10:00-16:00,
Δευτέρα: κλειστό
Οδός Παλιάς Ηλεκτρικής 19, Λευκωσία
Τηλ.: 22797400

ΚΙΝΗΜΑΤΟΘΕΑΤΡΟ ΠΑΛΛΑΣ
Ώρες λειτουργίας ταμείου θεάτρου: 10:00-13:00, 16:00-18:00
Γωνία οδών Ρηγαίνης και Αρσινόης
Τηλ.: 22456615, 99544229
Ταμείο θεάτρου: 22410181

ΠΑΛΙΑ ΑΓΟΡΑ ΠΑΛΛΟΥΡΙΩΤΙΣΣΑ
Ώρες λειτουργίας: 10:00-13:00, 17:00-20:00
Οδός Αγίου Ανδρέου 7, Παλλουριώτισσα
Τηλ.: 22797869, 99695669

ΛΕΒΕΝΤΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
Ώρες λειτουργίας: Τρίτη-Κυριακή 10:00-16:30 Κλειστό: Δευτέρα και δημόσιες αργίες
Γραφεία: Δευτέρα-Παρασκευή 7:30-14:30
Οδός Ιπποκράτους 15-17, Λαϊκή Γειτονιά
Τηλ.: 22661475, 22673375

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ «ΜΥΛΟΙ»
Ώρες λειτουργίας: 10:00-13:00, 17:00-20:00
Οδός Κωνσταντινουπόλεως 4, Καϊμακλί
Τηλ.: 22797605, 99695669

ΑΧΙΛΛΕΙΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα-Παρασκευή 8:30-16:00
Λεωφ. Κωνσταντίνου Παλαιολόγου 30, Λευκωσία (απέναντι από τη λαϊκή αγορά του ΟΧΙ). Η βιβλιοθήκη λειτουργεί και ως δανειστική.
Τηλ.: 22763033

δημοτικοί χώροι στάθμευσης

Χώροι	Θέσεις
Νταβίλα	337
Τρίπολις	237
Κωνστάντζα	86
Πενταδακτύλου	62
Φανερωμένης	127
Σόλωνος	26
Άγιος Αντώνιος	19
Λήδρας	176
Μυκόνου	144
Κολυμβητήριο	95
Ποδοκάταρο	95
Γρίβα Διγενή	45
Βύρωνος & Κ. Παλαμά	200

* Σε όλους τους χώρους στάθμευσης του δήμου Λευκωσίας, με εξαίρεση αυτούς που λειτουργούν στη Λήδρας και τη Φανερωμένη, η ελάχιστη χρέωση είναι €1,5 για δύο ώρες και η μέγιστη €5 για δέκα ώρες. Η στάθμευση στους ειδικά διαμορφωμένους χώρους στο τέρμα της οδού Λήδρας και στην περιοχή Φανερωμένης κοστίζει €1 για τρεις ώρες και €3 για 10 ώρες.

ΑΡΑΒΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

Fanoush
Σόλωνος 7 Γ,
Παλιά Λευκωσία
☎ 22666663

Sawa
Κλήμεντος 31
☎ 22766777

Syrian Arab Friendship Club
Βασιλίσσης Αμαλίας 17
☎ 22776246

ΓΑΛΛΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

Brasserie Au Bon Plaisir
Αλάσιας 15Ε
☎ 96755111

ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΟΥΖΙΝΑ

1900 Οίνου Μέλαθρον Bistrot
Πασικράτους 11-13,
Πλατεία Ελευθερίας
☎ 22667668

59 Knives
Λεωφ. Ρηγαίνης 94
☎ 22664006

Στοά
Πλατεία Παλαιού
Δημαρχείου
☎ 22875822

Εστιάδες
Πρεβέζης 9
☎ 22676233

Bagatelle
Λεωφ. Κυριάκου
Μάτση 16Λ
☎ 22317870

Guru Coffees Eats & Drinks
28 Οκτωβρίου 61
☎ 22590059

Marco Polo
Ρηγαίνης 70,
Holiday Inn
☎ 22712712

Παλαιά Ηλεκτρική
Αποστόλου
Βαρνάβα 19,
Παλιά Λευκωσία
☎ 22432559

TGI Friday's
Διαγόρου 12
☎ 22674411

Οινοχόος
Δρόμος Λήδρα Πάλας
☎ 77771167

Fontana
Ξενοδοχείο Χίλτον
☎ 22377777

Mediterranean
Κλήμεντος 43
☎ 22766727

Potato Jack
Βυζαντίου 8
☎ 77771180

Express Yourself Healthy
Δημοσθένη Σεβέρη 23Β
☎ 22674040

Domus
Κοραή 5
☎ 22433722

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΙ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

Η Στοά του Δημήτρη
Λεωφ. Διγενή
Ακρίτα 28Ε
☎ 22343030

Καθ' Οδόν
Τέρμα Λήδρας 62
☎ 22661656

Λούκουλος
Ξενοδοχείο Κλεοπάτρα,
Φλωρίνης 8
☎ 22844000

Αλά Ελληνικά
Πρεβέζης 12
(πάροδος Στασικράτους)
☎ 22679090

Ζανέττος
Τρικούπη 65
☎ 22765501

Παής Παραδοσιακές Γεύσεις
Πρεβέζης 10
(πάροδος Στασικράτους)
☎ 22665070

Λυσιώτικη Σούβλα Παής
Δαιδάλου 18
☎ 22316220

Σιαντρής
Περικλέους 38
☎ 22671549

Το Παντοπωλείο
Βασιλέως Παύλου 7
(πίσω από το παλιό ΓΣΠ)
☎ 22675151

Αγγελή Μιχαλάκης
Αρσινόης 40
☎ 22679943

Βασιλική Μαγειρείο
Λεωφ. Διγενή
Ακρίτα 28Α
☎ 22349803

Ματθαίος
Πλατεία 28ης
Οκτωβρίου 6
☎ 22755846

Προπύλαια
Τρικούπη 15Α-Β
☎ 22762669

Σάββας
Σόλωνος 65
☎ 22668444

Χαρά
Στασικράτους 10Η
☎ 22676700

Οδός Ονείρων
Ξάνθης Ξενιέρου 23
22432242

Αιγαίον
Έκτορος 40
☎ 22433297

Οι Ελλαδίτες
Στασίνου 31
& Θεοκρίτου γωνία
☎ 77777507

Καρβουνομαγειρέματα
Λήδρας 154
☎ 77777729

Λεβέντης
Ταγματάρχη Δημήτρη
Πουλίου 4
Άγιος Ανδρέας
☎ 22773201

Λούης
Αγίου Ανδρέα 84,
Παλλουριώτισσα
☎ 22345881

Σούξου Μούξου Μανταλάκια
Ονασαγόρου 45-47
☎ 22666600

Στέκι της Λωξάντρας
Φανερωμένης 67
☎ 22675757

Το Ταβερνάκι του Πάμπου
Αχαιών 35, Άγ. Αντρέας
☎ 22781083

Αρχοντικό
Αριστοκύπρου 27,
Λαϊκή Γειτονιά
☎ 22680080

Οι Χωραΐτες
Λυκούργου 19
☎ 99592764, 99872695

MaipCO - Contemporary Lunch Kitchen
Στασάνδρου 8
☎ 22445121

ΙΑΠΩΝΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

Akakiko
Λεωφ. Μακαρίου 9Α
☎ 77778022

Bonzai
Ρηγαίνης 70,
Ξενοδοχείο
Holiday Inn
☎ 22712712

Peninsula Sushi
Ρηγαίνης 70,
Ξενοδοχείο Holiday Inn
☎ 22668601

Seiko
Στασικράτους 26-28,
1ος όροφος
☎ 77777375

Sushi La bar & Grill
Πινδάρου 27, Άγ.
Αντώνιος
☎ 22375036

Wagamama
Θεμιστοκλή Δέρβη 16
☎ 22870140

ΙΝΔΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

India India
Νίκης 5Γ
☎ 22490440

ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

Casa Vieja
Αρχ. Μιχαήλ 3
☎ 22673371

ΙΤΑΛΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

Da Paolo
Κ. Παλαιολόγου 52
☎ 22438538

Il Forno
Λήδρας 216-218
☎ 22456454

La Pasteria
Λεωφ. Σπύρου
Κυπριανού
☎ 22460460

Marzano
Διαγόρου 27
☎ 22663240/22663740

Vivere
Ρηγαίνης 70, Ξενοδοχείο
Holiday Inn
☎ 22712712

La Spaghetteria
Λεωφ. Ευαγόρα 31Α
☎ 22665585

Pane e Vino
Βερενίκης 1
☎ 22784545

Romantica
Ευαγόρα
Παλληκαρίδη 13
☎ 22377276

Trattoria
Πλατεία Παλαιού
Δημαρχείου
☎ 22875822

ΚΙΝΕΖΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

Bamboo
Πεζόδρομος Λήδρας 185
☎ 22451111

China Spice
Πινδάρου 26
☎ 22875875

Chopsticks
Αγ. Ελένης 44, Εμπορικό
Κέντρο Γαλαξίας
☎ 22817070

Chi Hsiang
Καλλιπόλεως 32
☎ 22757096

Pagoda
Λουκή Ακρίτα 11
☎ 22878000

ΜΕΞΙΚΑΝΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

Chilies Mexican American
Ιπποκράτους 46,
Λαϊκή Γειτονιά
☎ 22671647

Cayena Latin Fusion
Μετοχίου 38 Γ&Δ
☎ 22777787

El Torito
Καλλιπόλεως 39Α
Λυκαβηττός
☎ 22757340

Nordsee
(Πολυχώρος Mondo)
Λεωφ. Μακαρίου Γ΄ 9Α
☎ 77778033

ΠΟΛΥΝΗΣΙΑΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

Pago Pago
Ξενοδοχείο Castelli,
Ουζουνιάν 38
☎ 22712812

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ

Nando's
Πλατεία Σολωμού
☎ 22445151

ΣΟΥΒΛΑΚΙΑ

Λαδόκολλα
Κέννεντυ 69Β
☎ 77787777

Θεόδωρος
Θεμιστοκλή
Δέρβη 44
☎ 22760154

Πικής
Νίκης 1
☎ 22317762

Το Σουβλάκι
Λεωφ. Κέννεντυ 1
☎ 22426428

Αθηναϊκή Γωνιά Βασίλης
Λεωφ. Κέννεντυ 4
☎ 22318948

Στέκι
Στασικράτους 8Α
☎ 22671787

Το Μοσχάτο Γύρος
Λεωφ. Διγενή Ακρίτα 19
☎ 22431200

Το Σουβλάκι της Νίκης
Λεωφ. Νίκης 36Α
☎ 22313831

Χριστάκης
Λεωφ. Κωστάκη
Παντελίδη 28
☎ 22668537

Jfc & Donner
Λεωφ. Καντάρας 26Α,
Καϊμακλί
☎ 22434327

Πίτα Παν
Θεμιστοκλή Δέρβη 25,
☎ 77777740

Τα Κοπέλια
Λεωφ. Καντάρας 62Γ,
Καϊμακλί
☎ 22349049

Σουβλάκι της γειτονιάς
Αγίου Ανδρέου 57ΑΒ,
Παλλουριώτισσα
☎ 22346789

Ο Μάγειρας
Λεωφ. Κέννεντυ 103Α, Παλλουριώτισσα
☎ 22432444

Η Φοινιτζιά
Παναγίας 56, Παλλουριώτισσα
☎ 22430511

ΤΑΒΕΡΝΕΣ ΜΕ ΜΟΥΣΙΚΗ

146
Αγ. Ιλαρίωνος 146, Καϊμακλί
☎ 22349643

Δειπνοσοφιστές
Ευγενίας & Αντωνίου Θεοδότου 21
☎ 22730201

Τα Κρασοβάρελα
Μάρκου Δράκου 5, Παλ/σα
☎ 22346630

Ποτοποιείον Το Ελληνικόν
Ζήνας ντε Τύρας 1, Μέγαρο Ζήνα
☎ 22678066

Πειραιώς 17
Πειραιώς 17
☎ 22769797

Ξέφωτο
Αισχύλου 6, Λαϊκή Γειτονιά
☎ 22666567

Τσιμπήματα
Οθέλλου 1
☎ 22343668

Κουβεντολόι Καφέ Ουζερί
Τζων Κέννεντυ 57Α Παλλουριώτισσα
☎ 22349129

Πολυχώρος 77
Φανερωμένης 75-77 (Παλιά Λευκωσία)
☎ 96335267

ΨΑΡΟΤΑΒΕΡΝΕΣ

Πυξίδα
Μενάνδρου 5
☎ 22445636

Το Λατσί
Αγ. Παύλου 1
☎ 22780937

Ice Cube
Δρόμος Λήδρα Πάλας
☎ 77771167

Ocean Basket
Θεμιστοκλή Δέρβη 18
☎ 22673777

Παραγάδι
Οδός Νιόβης 3
☎ 22311694

CAFÉ-ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ

Allou
Νικοκρέοντος 1
☎ 22767276

Café La Mode
Λεωφ. Ακροπόλεως 90
☎ 22510788
Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου Γ΄ 14
☎ 22447272

Caprice Café
Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου Γ΄ 2-4
☎ 22670318

Cinnabon
Λήδρας 167
☎ 22109353

Gloria Jean's Coffees
Λεωφ. Σπύρου Κυπριανού 3
☎ 22768876

Caraffa Bastione
Λεωφόρος Αθηνάς 6
☎ 22730025

Coffeetime
Θεμιστοκλή Δέρβη 27Η
☎ 22660020

Costa Coffee
Γιάννου Κρανιδιώτη 12
☎ 22760760

Davila Café
Λήδρας 237
☎ 22664511

Flocafé
Στασικράτους 30
☎ 22452246
Λήδρας 132-134 και Φωκίωνος 15
☎ 22445766

Meating
Καλλιπόλεως 13
☎ 99579131

Le Café
Λεωφ. Μακαρίου Γ΄ 16Β-Γ
☎ 22755151

Living Room
Σπύρου Κυπριανού 3Α
☎ 22104926

Maze
Στασικράτους 42
☎ 22447447

Mondo
Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου Γ΄ 9Α
☎ 77778044

Οκτάνα
Αριστείδου 6, Παλιά Λευκωσία
☎ 22760099

Pralina
Στασικράτους 31Δ
☎ 22660491

Palais des Crepes
Ζήνας Κάνθερ 7, Λευκωσία
☎ 22664136

Seven Lounge
Μυκηνών 7
☎ 22251177

Silver Star Café
Σοφούλη 44
☎ 22666579

Sitio
Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου Γ΄ 43
☎ 22458610

Starbucks Coffee
Θεμιστοκλή Δέρβη 48Γ
☎ 22466462

Starbucks Coffee Λήδρας
Στοά 303
☎ 22445720

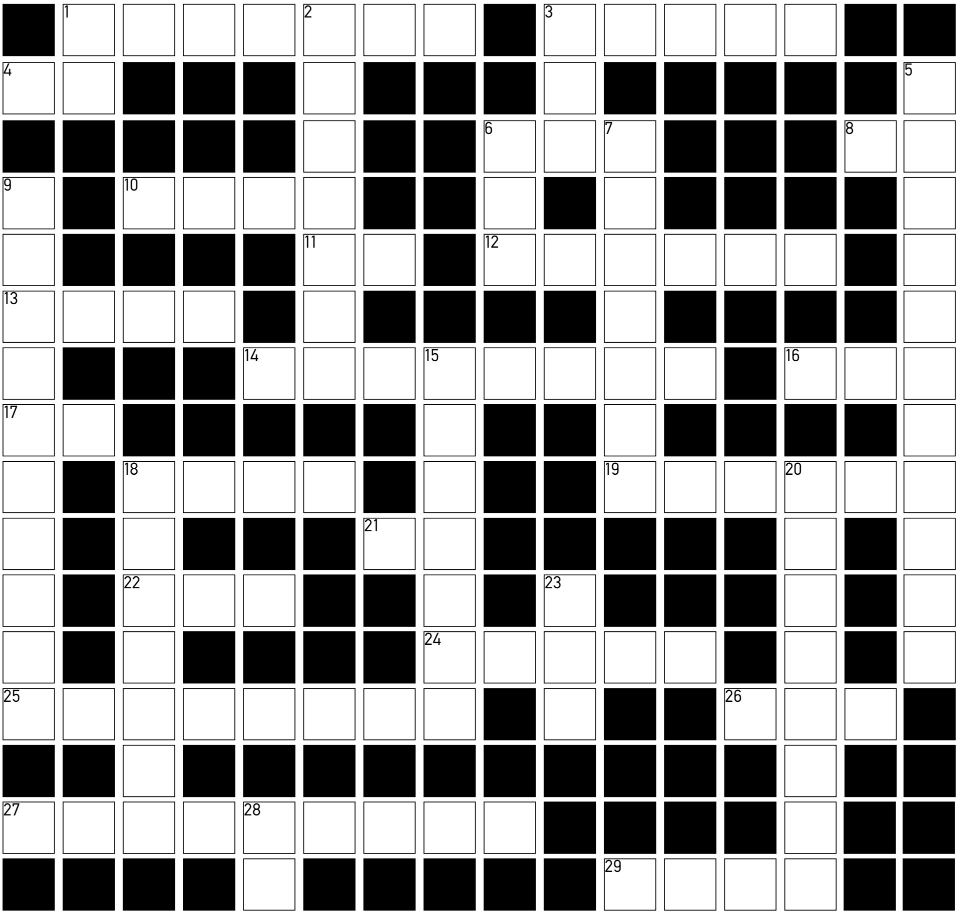
Costa Café
Λεωφ. Αρχ. Μακαρίου Γ΄ 14Γ
☎ 22460046

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ ΕΚΤΟΣ

Λυσιώτικη Σούβλα-Λύση Εστιατόριο
Αμμοχώστου 4, Δρόμος Λάρνακας-Δεκέλειας
☎ 24644588

ΠΟΣΟ ΚΑΛΑ ΓΝΩΡΙΖΕΙΣ ΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΤΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΧΑΤΖΗΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Οριζόντια:

1 Μητέρα του Οιδίποδα
3 Φεστιβάλ που έγινε στις 6 Οκτωβρίου στην πλατεία Φανερωμένης, το οποίο περιλάμβανε παρασκευή παραδοσιακού ψωμιού
4 Μισή… νίκη
6 Συμπλεκτικός σύνδεσμος
8 Μισή πόλη
10 Είναι το λεμόνι στη γεύση
11 Το τέταρτο και το πέμπτο γράμμα στη Λευκωσία
12 … Λιασίδης: ποιητής
13 Υπουργείο Εξωτερικών (συντομογραφία)
14 Γιορτάζει στις 10 Οκτωβρίου
16 Αρνητικό μόριο
17 Αρχή πάρκου
18 Πολυχώρος στην Πλατεία Παλαιού Δημαρχείου στη Λευκωσία
19 Ισπανική εβδομάδα
21 Αρχή Πρωτεύουσας
22 Νύχτα αρχαίων
24 Αδελφοποιημένη πόλη της Ελλάδας με τη Λευκωσία
25 Ζώδιο μετά τον Ζυγό και πριν από τον Τοξότη
26 Λυρικό άσμα
27 Αδαμάντιος …: ζωγράφος
29 Αντίθετο της χαράς

Κάθετα:

1 Οπτικά δοκάρια
2 Λένια …: ηθοποιός
3 Αριθμός Κοινωνικών Ασφαλίσεων (αρχικά)
5 Στην εκκλησία της Αγίας Σοφίας στην κατεχόμενη Λευκωσία βρίσκονται οι τάφοι αυτών των βασιλιάδων
6 Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου
7 Ο έκτος μήνας του χρόνου
9 Ποδοσφαιρική ομάδα της Λευκωσίας
15 Γιορτάζει στις 30 Νοεμβρίου
18 Ισπανίδα κυρία
20 Χρυσή …: Βραβείο που δίνεται στο Διεθνές Κινηματογραφικό Φεστιβάλ Κύπρου
23 Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (αρχικά)
28 Υποθέτει

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1.ΙΟΚΑΣΤΗ 3.ΑΡΤΟΥ 4.ΝΙ 6.ΚΑΙ 8.ΠΟ 10.ΞΙΝΟ 11.ΚΟ 12.ΠΑΥΛΟΣ 13.ΥΠΕΞ 14.ΕΥΛΑΜΠΙΑ 16.ΔΕΝ 17.ΠΑ 18.ΣΤΟΑ 19.ΣΕΜΑΝΑ 21.ΠΡ 22.ΝΙΞ 24.ΑΘΗΝΑ 25.ΣΚΟΡΠΙΟΣ 26.ΩΔΗ 27.ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ 29.ΛΥΠΗ
ΚΑΘΕΤΑ: 1.ΙΙ 2.ΣΟΡΟΚΟΥ 3.ΑΚΑ 5.ΛΟΥΖΙΝΙΑΝΩΝ 6.ΚΟΠ 7.ΙΟΥΝΙΟΣ 9.ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ 15.ΑΝΤΡΕΑΣ 18.ΣΕΝΙΟΡΑ 20.ΑΦΡΟΔΙΤΗ 23.ΑΗΚ 28.ΑΝ

ΔΗΣΥ

Νίκος Νουρής
☎ 22-751801
nouris@cytanet.com.cy

Βάσσος Ηλιάδης
☎ 22-897341
vge@vel.com.cy

Χρύσανθος Φάκας
☎ 99-131405
fakasx@gmail.com

Ελένη Λουκαΐδου
☎ 99-619000
eloucaidou@logosnet.cy.net

Αντώνης Αντωνίου
☎ 97-661008
Antoniou.s.antonis@gmail.com

Κάτια Αγρότου
☎ 99-431922
kagrotou@mtnmail.com.cy

Κάτια Π. Απέγητου
☎ 99-528952

Άριστος Δράκος
☎ 99-671828

Λεώνη Ορφανίδου
☎ 99-586555
leoniorpha@yahoo.gr

Νικόλας Χατζηγιάννης
☎ 99-363697
nikolashadjiyiannis@gmail.com

Κυριάκος Φωτιάδης
☎ 99-623710
photiades@grecian.com.cy

ΑΚΕΛ

Μέλια Αβραάμ
☎ 99-417203
MAvraam@akel.org.cy

Χρίστος Ιωσήφ
☎ 99-474308
christos.joseph@
cy.bankofcyprus.com

Νεόφυτος Νεοφύτου
☎ 99-435079
f.neofytou@haravgi-news.com

Ιωάννης Κουρουφέξης
☎ 99-435153

Ήβη Κανάρη
☎ 22-437437
☎ 99-830589

Ελένη Πιστή Φραγκουλίδου
☎ 99-824747
pisti@spekaimakliou.com.cy

Πέτρος Τσιοπανής
☎ 99-406540
tsiopanis@spekaimakliou.com.cy

Γιώργος Μεσαρίτης
☎ 99-574205
gmesaritis@laiko.com.cy

ΔΗΚΟ

Σούλα Κολλακίδου
☎ 99-469113
soula.kollakidou@
nicosiamunicipality.org.cy

Ανδρέας Μούγης
☎ 22-438122
dramouyis@gmail.com

Κώστας Μαυρίδης
☎ 99-146903

Νίκος Πέτσας
☎ 99-634529

ΕΥΡΩΚΟ

Γεώργιος Κετώνης
☎ 22 766707
☎ 99-643950
gketonis@gmail.com

ΕΔΕΚ

Αντώνης Αντώνη
☎ 22-872177
☎ 99-618906
antoni_a@deok.org.cy

ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ

Στέλιος Κολοκασίδης
☎ 99-489982
angcy@hotmail.com

Βρείτε μας στο facebook.

ΠΟΔΗΛΑΤΟ ΕΝ ΔΡΑΣΕΙ

Κι όλα κυλούν καλύτερα!

ΔΕΠΛ

315 νέα ποδήλατα στη διάθεση των κατοίκων της πρωτεύουσας

Το ποδήλατο μπαίνει στη ζωή μας με το πρόγραμμα της **Διαδημοτικής Εταιρείας Ποδηλάτων Λευκωσίας**.

Το πρόγραμμα διάθεσης ποδηλάτων της **ΔΕΠΛ** προσφέρει ένα νέο τρόπο μετακίνησης στη μείζονα Λευκωσία.
Έναν δωρεάν* καθαρό και απλό τρόπο που κάνει καλό στην υγεία, στην τσέπη αλλά και στο περιβάλλον.

Αναζητήστε το ενημερωτικό φυλλάδιο από τις υπηρεσίες των συνεργαζόμενων δήμων ή επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του Ποδήλατο Εν Δράσει για περισσότερες πληροφορίες.

*χρέωση μετά από κάθε πρώτη ώρα χρήσης

ΔΗΜΟΙ

ΑΓΙΟΥ ΔΟΜΕΤΙΟΥ, ΑΓΛΑΝΤΖΙΑΣ, ΕΓΚΩΜΗΣ, ΙΔΑΛΙΟΥ ΛΑΤΣΙΩΝ, ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ, ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ

www.podilatoendrasi.com.cy **77772700**